

Nyugat-magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Kar

Közigazgatási eljárások a mozgáskorlátozottak parkoló igazolványa tükrében

SZAKDOLGOZAT

Konzulens:

Hidvéginé dr. Erdélyi Erika

mestertanár

Készítette:

Gerendainé Kócs Beatrix

Levelező tagozat

Igazgatásszervezői alapszak (BA)

Ingtatlan-nyilvántartói szakirány

Székesfehérvár

2014

**NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
GEOINFORMATIKAI KAR**

8000 Székesfehérvár, Pirosalma u. 1-3. ☒ 8002 Székesfehérvár, Pf. 52.

Email: geo@geo.info.hu

☎ +36 22 945 200 Fax: +36 22 945 201 <http://www.geo.info.hu>

ÁLTALÁNOS JOGI INTÉZETI TANSZÉK

Levelező Tagozat
Igazgatásszervező szak
Szakdolgozat száma: Ig-253/2013.

GERENDAINÉ KÓCS BEATRIX
szakdolgozati feladata

A szakdolgozat címe:

Közigazgatási eljárások a mozgáskorlátozottak parkoló igazolványa tükrében

A feladat leírása:

1. Mutassa be a mozgáskorlátozottak parkoló igazolványára vonatkozó anyagi és eljárási szabályokat a 2004. évi CXL. törvény tükrében.
2. Ismertesse a gyakorlati példák, eseteken keresztül a mozgáskorlátozottak parkoló igazolványa kiadására, ellenőrzésére vonatkozó közigazgatási folyamatot.
3. Fejtse ki gondolatait - a parkoló igazolványok jelenlegi szerepére és esetleges változtatásaira vonatkozóan - a gyakorlat szempontból.
4. Elemezze a mozgáskorlátozottak parkolási igazolványainak nemzetközi illetve Európai Unió szabályainak érvényesülését.

Tanszéki konzulens: Hidvéginé dr. Erdélyi Erika, mestertanár

Beadási határidő: 2014. május 26.

Székesfehérvár, 2013. november 29.

Dr. Tóth Zoltán József
tanszékvezető

Dr. Mélykúti Gábor
dékán

Székesfehérvár

2014

NYILATKOZAT

Alulírott **Gerendainé Kócs Beatrix Judit** (neptun kód: XXXXXXXXXX) jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a **Közigazgatási eljárások a mozgáskorlátozottak parkoló igazolványa tükrében** című

szakdolgozat

(a továbbiakban: dolgozat) **önálló munkám**, a dolgozat készítése során betartottam a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. szabályait, valamint az egyetem által előírt, a dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében¹.

Kijelentem továbbá, hogy a dolgozat készítése során az önálló munka kitétel tekintetében a konzulenszt illetve a feladatot kiadó oktatót **nem tévesztettem meg**.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot **nem magam készítettem**, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, a Nyugat-Magyarországi Egyetem **megtagadja a dolgozat befogadását és ellenem fegyelmi eljárást indíthat**.

A dolgozat befogadásának megtagadása és a fegyelmi eljárás indítása nem érinti a szerzői jogsértés miatti egyéb (polgári jogi, szabálysértési jogi, büntetőjogi) jogkövetkezményeket.

Székesfehérvár, 2014. május 22.

.....

Hallgató

¹ **1999. évi LXXVI. tv. 34. § (1)** A mű részletét - az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven - a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti.

36. § (1) Nyilvánosan tartott előadások és más hasonló művek részletei, valamint politikai beszédek tájékoztatás céljára - a cél által indokolt terjedelemben - szabadon felhasználhatók. Ilyen felhasználás esetén a forrást - a szerző nevével együtt - fel kell tüntetni, hacsak ez lehetetlennek nem bizonyul.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
1. A MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK PARKOLÁSI IGAZOLVÁNYÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK	5
1.1 Anyagi jogi normák: 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet	5
1.2 Az eljárási jogszabály: a 2004. évi CXL. törvény, a Ket.	6
1.2.1 <i>A Ket. hatálya</i>	7
1.2.2 <i>Az eljárási alapelvek</i>	7
1.2.3 <i>Az eljárás résztvevői</i>	8
1.2.4 <i>Joghatóság, hatáskör, illetékesség</i>	9
1.3 A hatóság döntései	10
1.4 Elektronikus ügyintézés	10
2. A MOZGÁSKORLÁTOZOTT PARKOLÁSI IGAZOLVÁNY KIADÁSÁT ÉRINTŐ RENDELKEZÉSEK	11
2.1 A korai szabályozási rendszer bemutatása	11
2.2 A parkolási engedélyek korszerűsítése, a parkolási igazolvány megjelenése	12
2.3 A kiadási feltételek szigorítása	13
2.4 A közhiteles nyilvántartás létrejötte	14
2.5 Elektronikus szolgáltatás bevezetése	14
3. A HATÁSKÖR ALAKULÁSA A PARKOLÁSI IGAZOLVÁNNYAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOK SORÁN	16
3.1 Parkolási engedély kiadása: jegyzői hatáskör	16
3.2 Parkolási igazolvány bevezetése	16
3.3 Közigazgatási reform: a kormányhivatalok felállítása	17
3.3.1 <i>A Veszprémi járás területe</i>	18
3.3.2 <i>Kormányzati ügyfélszolgálat megnyitása</i>	18
3.3.3 <i>A Veszprémi Járási Hivatal</i>	19
4. A PARKOLÁSI IGAZOLVÁNY ELJÁRÁS SORÁN ALKALMAZOTT SZAKRENDSZEREK	20
4.1 Parkolási Igazolvány Rendszer: a PARKIG	20
4.2 Integrált okmányrendszer	21

4.3	IRMA: ügyiratkezelő rendszer	22
5.	AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSA: KÉRELEMRE INDULÓ ELJÁRÁSOK	23
5.1	Eljárás megindítása kérelemre.....	23
5.2	Parkolási igazolvány kiadása.....	24
5.2.1	<i>FOT: fogyatékosági támogatás</i>	<i>26</i>
5.2.2	<i>Vak: nyilvántartási lap alapján, illetve ha járadékban részesül</i>	<i>26</i>
5.2.3	<i>Magasabb összegű családi pótlék</i>	<i>26</i>
5.2.4	<i>Támogatásban nem részesülők</i>	<i>27</i>
5.2.5	<i>Szakhatóság közreműködése</i>	<i>27</i>
5.2.6	<i>Jogeset szemléltetése</i>	<i>28</i>
5.3	Parkolási igazolvány cseréje.....	30
5.4	Parkolási igazolvány pótlása	31
5.5	Intézményi parkolási igazolvány kiadása.....	31
5.6	A parkolási igazolvány előállítása	32
6.	HIVATALBÓL INDULÓ ELJÁRÁSOK	34
6.1	Parkolási igazolvány jogszerű használata	34
6.2	Parkolási igazolvány használatának ellenőrzése és visszavonása.....	35
6.3	Az alkotmányjogi biztos jelentése	36
6.4	Hivatalból induló eljárás a gyakorlatban.....	38
7.	A MOZGÁSÁBAN KORLÁTOZOTT SZEMÉLYEK PARKOLÁSI IGAZOLVÁNYÁT ÉRINTŐ EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOK	40
7.1	Uniós parkolási kártya.....	40
7.2	Állást találni és megtartani, Európai Unió irányelv	40
7.3	Ausztriai szabályozás, általános információk.....	41
7.4	Az Európai Tanács rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról.....	42
8.	ÖSSZEGZÉS	43
	Irodalomjegyzék.....	46
	Jogszabályok jegyzéke.....	47
	Internetes források.....	49
	Mellékletek.....	50

Bevezetés

„Te is más vagy, te sem vagy más!”¹

A Fogyatékkal Élők Európai Évének jelmondata. (2003)

Az Amszterdami Szerződés keretein belül az Európai Unió a közösségi jogba helyezte a fogyatékos személyek védelmét, jogaik gyakorlását. Ez a szerződés 1999. május 1. napján lépett hatályba. A szerződésben került megfogalmazásra a diszkrimináció tilalma. Az Európai Unió Tanácsa a fogyatékos emberek évének nyilvánította a 2003-as évet. Szakdolgozatom témájául a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványával kapcsolatos eljárási szabályok bemutatását választottam. Közel 20 évvel ezelőtt „ért” meg a társadalom arra, hogy a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő emberek társadalomba történő integrálásának igénye megfogalmazódjon. A két évtizedet átölelő szabályozás számos változást hozott az igazolványok kiadásának vonatkozásában.

A veszprémi okmányiroda dolgozója vagyok 2003. március 1. napjától, azt megelőzően a győri okmányirodában tevékenykedtem, megnyitásának időpontjától. Munkám során 2004-ben kerültem kapcsolatba a mozgáskorlátozott parkolási igazolványra vonatkozó eljárási feladatok elvégzésével. A közigazgatásban eltöltött évek alatt nem csak az okmányirodák jogállása, hanem feladataiknak a köre is változott. A hatósági eljárások száma évről évre bővült. Az okmányiroda hatáskörébe tartozó feladatok közül, talán a legmegosztóbb és legösszetettebb kiadási feltételekkel, a parkolási igazolvány kiadására irányuló eljárások során találkoztam. A parkolási igazolvány kiadása nagymértékben eltér a személyi okmányok kiadásától. A személyi igazolvány minden magyar állampolgár részére alanyi jogon jár, ezzel ellentétben a parkolási igazolvány, csak jogosultság esetén kerül kiadásra. A parkolási igazolvány olyan személyek részére adható ki, akik a mindennapi emberi kapcsolatok megnyilvánulásait sokkal érzékenyebben élik meg, mint egészséges embertársaik. Az ügyintézőtől komoly szakmai felkészülést, és nagymértékű empatikus képességet vár el a parkolási igazolványok kiadásával kapcsolatos feladatok elvégzése. Napjainkban igazán népszerű téma (a média nem kis hatásának köszönhetően) az igazolványokkal való visszaélések feltárása. Az elmúlt évek során sokat szigorítottak a kiadási feltételeken, amelynek köszönhetően a kiadott igazolványok száma csökkent. Megfigyelhető, hogy azok számának csökkenésével egyenes arányban nőtt a korábban kiadásra került igazolványok értéke. Megszaporodott az eltulajdonításuk száma, amely az okmányirodák feladatkörében hivatalból induló eljárásként jelentkezik.

¹A fogyatékkal élők európai évének jelmondata (www.criticailapok.hu)

Dolgozatom felépítése:

Az első fejezet a szakterületet szabályozó anyagi és eljárási normákat, a vonatkozó illetékességi és hatásköri rendelkezéseket mutatja be. A második fejezetben a mozgáskorlátozott parkolási engedély, valamint a parkolási igazolvány (mint biztonsági okmány) bevezetésének rendszerét elemeztem ki. A harmadik rész a hatáskörök kialakulását, változását dolgozza fel. A negyedik rész az igazolvány kiadásában megjelenő szakrendszerek bemutatását célozza.

Az ötödik fejezet részletezi a kérelemre induló eljárások körét, a jogosultság megállapításához jelenleg hatályban lévő követelmények rendszerét, a jogosultságot igazoló szakvélemény kialakításának menetét. A hatodik fejezetben a hivatalból induló eljárásokat mutatom be.

A hetedik fejezetben az Unió rendelkezések figyelembe vételével, az Ausztriában (mint uniós határszomszédunk) kiadásra kerülő parkolási igazolványokra vonatkozó előírásokat szerepeltettem, a magyarországi szabályozással összevetve.

A nyolcadik fejezet a szakdolgozati témám feldolgozása során megfogalmazódott észrevételek, javaslatok bemutatására szolgál.

Fogalom meghatározás:

Parkolási igazolvány: A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa egy biztonsági okmány, amely a közúti közlekedés szabályairól szóló (KRESZ²) rendelet által felsorolt kedvezmények igénybevételére jogosít. A jogosultság azt a mozgáskorlátozott személyt (illetve az őt szállító jármű vezetőjét) illeti meg, aki külön jogszabály alapján erre engedélyt kapott, és a járművön az engedélyre utaló jelzés el van helyezve.

A fogyatékoság: hosszan tartó fizikai, értelmi, illetve érzékszervi károsodás, amely korlátozhatja egy adott személy másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékoság nem betegség, hanem egy állapot. Típusai: mozgássérült, hallássérült, látássérült, értelmi fogyatékos, illetve autista.

² KRESZ: Közúti Rendelkezések Egységes Szabályozása

1. A mozgáskorlátozottak parkolási igazolványára vonatkozó jogszabályok

Az anyagi jogi normák az adott szakterületre vonatkozó általános szabályok, amelyek tartalmilag rendezik a jogviszonyt, meghatározzák az alanyokat megillető jogokat és az őket terhelő kötelezettségeket. Az eljárási normák, más néven az alaki jogi normák az anyagi jogi norma végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket határozzák meg. Megmutatják, hogy mely eljárások keretében lehet a jogokat érvényesíteni, előírja a döntéshozatal rendjét, stb.

1.1 Anyagi jogi normák: 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet

A mozgáskorlátozott parkolási igazolványra vonatkozó anyagi jogi normákat elsődlegesen a 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról, tartalmazza, mely 2004. július 1. napján lépett hatályba. Ez a rendelet az Európai Közöségek Tanácsának 1998. június 4. napján kelt 98/376/EK, a fogyatékos személyek parkoló kártyájáról szóló ajánlását figyelembe véve szabályoz. A kormányrendelet a mozgáskorlátozott személyek részére olyan igazolvány kiadását rendelte el, amely már egy biztonsági okmány, és az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) felsorolt kedvezmények igénybevételére való jogosultságot igazolja. A mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) a járművel: a járdán akkor is megállhat, ha ezt jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg; olyan helyen is várakozhat, ahol a várakozást jelzőtábla tiltja; korlátozott várakozási övezetben ingyenesen parkolhat. (részletesen az 1. sz. melléklet tartalmazza).

A kormányrendelet meghatározza az igazolványra jogosultak körét (lásd 1.2.3. bekezdés: Az eljárás résztvevői), valamint hatáskört telepít az eljáró hatóság (lásd 1.2.4. bekezdés: Joghatóság, hatáskör, illetékesség) részére az igazolvány kiadására, pótlásra, cseréjére és visszavonására. Az igazolvány kiadására irányuló kérelem az ország bármelyik okmányirodájában előterjeszthető, a kérelemhez mellékelni kell a jogosultságot igazoló szakvéleményt. A parkolási igazolvány kiadására irányuló eljárás ügyintézési határidejét a kormányrendelet 15 napban állapítja meg. Az ügyintézési határidő időtartamába nem számít bele, a szakhatósági állásfoglalás elkészülésének ideje.

1.2 Az eljárási jogszabály: a 2004. évi CXL. törvény, a Ket.

A közigazgatási hatósági ügyintézésre vonatkozó eljárási normákat, a közigazgatási eljárás szabályait a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) határozza meg. Közigazgatáson, azon szervezeteknek az összességét értjük, amelyek közhatalmat gyakorolnak, közfeladatokat látnak el. A közigazgatási eljárás a közigazgatási szervek jogszabály által szabályozott eljárása.

A Ket. alkalmazása során egy közigazgatási hatósági jogviszony jön létre, létrehozásakor a jogalkotók célként tűzték ki:

- az ügyfélbarát ügyintézés biztosítását,
- az eljárások egyszerűbbé és egységessé tételét,
- a jogalkalmazói tevékenység egyszerűsítését.

Az Alkotmánybíróság álláspontja alapján, az ahány eljárás, annyi szabályozás szemlélete veszélyezteti a jogbiztonságot.

A Ket. alapján a közigazgatási eljárás három szakaszból áll, az első fokú eljárásból, a jogorvoslatból, és a végrehajtási szakaszból. Az első fokú eljárás egy alap eljárás, a Ket. állandó szakasza. Az eljárás az ügyfél kérelmére, vagy hivatalból indul meg. A jogorvoslati és a végrehajtási szakasz csak lehetséges elemei az eljárásnak.

Az ügyek legnagyobb része már az alapeljárásban lezárul, az ügyfelek elsősorban az elsőfokú szervekkel kerülnek kapcsolatba. A parkolási igazolvány kiállítására irányuló kérelem benyújtásakor, a szükséges feltételek fennállása esetén, a hatóság elsőfokú döntésként elkészíti az igazolványt, melynek kiadásával az alapeljárás lezárult. Kiadás esetén nincs szükség jogorvoslatra, hiszen az ügyfél részére a kérelmezett okmány kiállítása megtörtént, végrehajtásra sem kerül sor, hiszen itt a hatóság jogot keletkeztet, nem kötelezettséget.

A mozgáskorlátozott parkolási igazolványokkal kapcsolatos eljárás végrehajtási szakaszba akkor kerülhet, ha az ügyfél, a részére megküldött határozatban foglaltak alapján, a visszavont parkolási igazolványra irányuló leadási kötelezettségének nem tesz eleget. A kötelezettséget tartalmazó határozat egy hivatalból induló eljárás eredményeképpen meghozott döntés, melyben az eljáró hatóság az ellenőrzésre jogosult szerv megkeresése alapján határozott (pl. rendőrség által megküldött feljelentés, a parkoló igazolvány jogosulatlan felhasználójával szemben).

1.2.1 A Ket. hatálya

A Ket. hatálya, minden közigazgatási hatósági ügyre kiterjed. Közigazgatási hatósági ügy minden olyan ügy, amelyben a hatóság az ügyfél részére jogot vagy köteleességet állapít meg.

Az egyes ágazatokat érintő anyagi jogi normákat tartalmazó jogszabályok csak ott térhetnek el a Ket. rendelkezéseitől, ahol azt a Ket. megengedi. A jogalkotók részéről fellelhető hiba, hogy az ágazati jogszabály megismétli a Ket. rendelkezéseit, vagy azzal ellentétesen szabályoz. Jogalkalmazási hibaként említendő a Ket. előírásainak figyelmen kívül hagyása. Fent említett problémák megoldására, 2009. október 1. napjától az ágazati jogszabályokból kiemelték a Ket. előírásaival ellentétes, valamint azonos rendelkezéseket.

A Ket. a hatósági ügyek tekintetében 21 napos ügyintézési határidőt ír elő, de lehetővé teszi, hogy bármely ágazati jogszabály ennél rövidebb időtartamról rendelkezzen. Az ügyintézési határidő kezdete a kérelemből induló eljárásnál, a kérelem benyújtását követő nap, hivatalból induló eljárás esetén az első eljárási cselekmény elvégzésének a napja.

A parkolási igazolványok kiadására, mint hatósági tevékenységre vonatkozó ágazati jogszabály (218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet), a Ket. rendelkezésétől eltérően 15 napos ügyintézési határidőt ír elő.

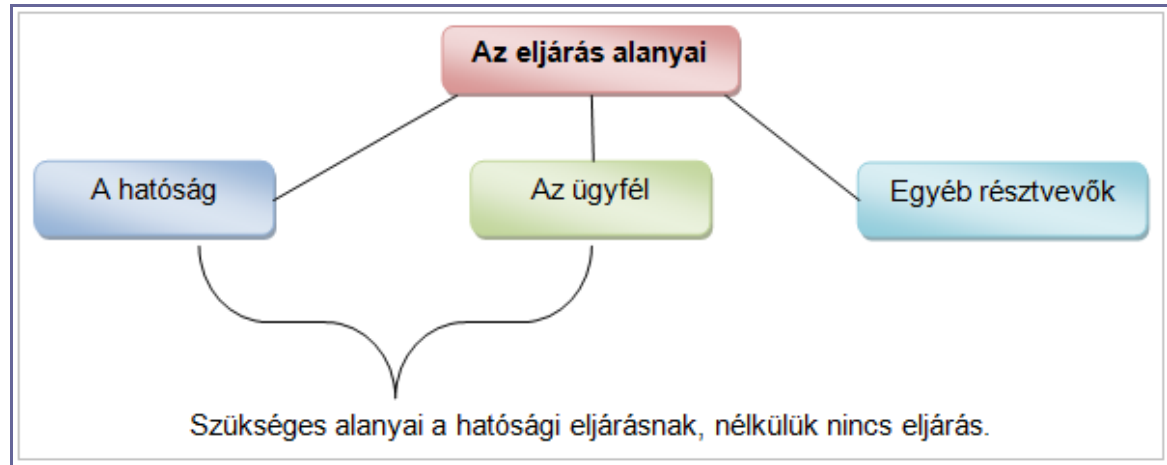
1.2.2 Az eljárási alapelvek

A közigazgatási eljárásokra vonatkozó eljárási alapelvek fogalmazzák meg azokat a követelményeket, amelyeket a közigazgatásban eljáró hatóságokkal szemben támasztottak. Az alapelvek többségében az eljáró hatóságot érintik, de egy részük az ügyfelekre is vonatkozik. Az alapelvek érvényesülését az eljárás, és az ügyintézés teljes terjedelme alatt biztosítani szükséges. Néhány alapelv az Alkotmányból vezethető le: törvényesség elve, diszkrimináció tilalma, törvény előtti egyenlőség elve. Fenti alapelvek kifejezetten nagy súllyal bírnak a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolvány kiállításával kapcsolatos eljárások során, hiszen az ilyen típusú ügyintézésben a fogyatékkal élő személyek az érintettek. Az eljárás során kiemelten fontos az előbbieken felsorolt elvek szem előtt tartása.

Az alapelvek mellett, a Ket. alapvető rendelkezéseket is magába foglal, amelyek az alapelvek érvényre juttatásának a módját határozzák meg. (pl. a hatóság, a nem jogszerű eljárással okozott kárt köteles megtéríteni)

1.2.3 Az eljárás résztvevői

A Ket. alkalmazásakor egy közigazgatási hatósági jogviszony keletkezik. A közigazgatási hatósági eljárás szervezeti hatálya a közigazgatási hatóságok rendszerét, a személyi hatály alatt az ügyfelet értjük.

1.1. ábra: Az eljárás alanyai (saját készítés)

A parkolási igazolvánnyal kapcsolatos eljárás egyik résztvevője, az a hatóság, amelyhez jogszabály a hatáskört telepítette.

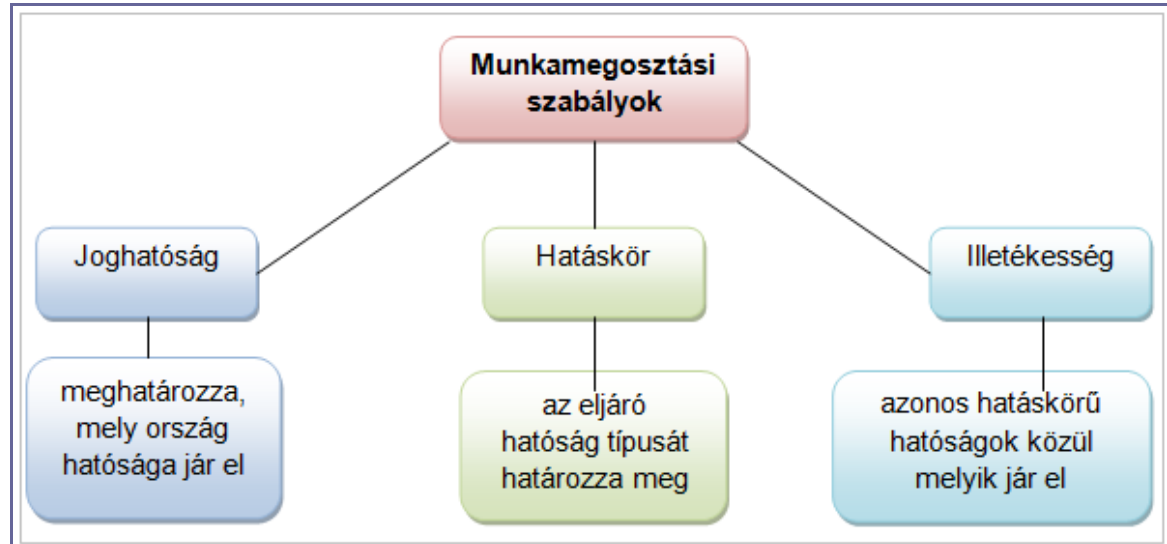
Ügyféli minőségben az igazolvánnyal való ellátásra jogosult mozgáskorlátozott személy vesz részt. A jogosultak körét a 218/2003. (XII. 11.) számú, a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló kormányrendelet határozza meg. A kormányrendelet alapján az a személy jogosult igazolvány igénylésére, aki

- közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- akit látási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékosnak, autistának, vagy vaknak minősítettek, és a minősítést szakvéleménnyel igazolni tudja.

A felsorolt személyeken kívül egyes intézmények is jogosultak az igazolvány kiváltására. Azok az intézmények igényelhetik, amelyek mozgásukban korlátozott személyeket gondoznak, vagy oktatnak, és a feladat ellátásához működési engedéllyel rendelkeznek. A parkolási igazolvánnyal kapcsolatos eljárásban szakhatóság közreműködését kell igénybe venni. A szakhatóság vizsgálja a közlekedőképességet, melynek eredményéről állásfoglalást ad ki. Amennyiben a vizsgálat eredménye szerint a közlekedőképesség súlyos akadályozottsága áll fenn, az ügyfél jogosult a parkolási igazolvány használatára. Az első fokú hatóság a döntése meghozatalakor kötve van a szakhatóság által kiadott szakvéleményhez, attól eltérően nem rendelkezhet.

1.2.4 Joghatóság, hatáskör, illetékesség

A hatóság az eljárás minden szakaszában köteles vizsgálni joghatóságát, hatáskörét és illetékességét, amely a hatóságok közötti munkamegosztást jelenti.

1.2. ábra: Joghatóság, hatáskör, illetékesség (saját készítés)

A joghatóság alapvetően az államterülethez kapcsolódik. Különböző államok hatóságai közötti nemzetközi munkamegosztás, az ügyfél állampolgársága és az ország területe alapján. Általános szabály, hogy Magyarország területén magyar hatóság jár el.

A hatáskör a hatóságok közötti feladatmegosztás, amely ügytípusok alapján történik. Főszabály, a hatáskör joghoz kötöttsége, tehát minden esetben, jogszabályban kell megjelölni, hogy mely ügyben, mely hatóságot, mekkora terjedelemben illeti meg a hatáskör. A hatóság köteles az illetékességi területén eljárni azokban a hatósági ügyekben, melyeket jogszabály a hatáskörébe utal. A parkoló igazolványhoz kapcsolódó ügyekben a 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) alapján 2013. január 1. napjától első fokú hatóságként a megyei/fővárosi kormányhivatal járási hivatala, valamint a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) jár el.

Illetékességgel, az azonos hatáskörrel rendelkező hatóságok közül az rendelkezik, amelynek területén az ügyfél állandó lakóhelye, illetve annak hiányában tartózkodási helye található, ez az ún. általános illetékességi ok.

A parkoló igazolvány kiadására, pótlására, cseréjére irányuló kérelmét az igénylő az ország bármely okmányirodájában benyújthatja, ezekben az ügytípusokban az illetékesség országos.

1.3 A hatóság döntései

A hatóság feladata, a fennálló tényállás alapján a megfelelő döntés meghozatala. Amennyiben a hatóság az ügy érdemében dönt, azt határozat formájában teszi meg, minden egyéb kérdésben végzést bocsát ki.

A parkolási igazolványok kiállítása egy hatósági nyilvántartásba történő bejegyzéssel történik, amellyel az eljáró hatóság jogot keletkeztet a kérelmező részére, a döntés formája határozat.

Az igazolvány kiállításához szükséges szakvélemény kiállítása ügyében az eljáró hatóság a szakhatóságot végzéssel keresi meg, melyhez a jogosultság megállapítását segítő orvosi dokumentációkat mellékletként csatolja.

A döntések mindkét formája (határozat és végzés) négy részből áll, melynek kötelező tartalmi elemeit a Ket. meghatározza. A döntések részei: bevezető rész, rendelkező rész, indokolás, és a záró rendelkezés.

A határozatot közölni kell az ügyféllel, akire nézve jogot keletkeztet, vagy kötelezettséget ró, valamint az ügyben eljáró szakhatósággal. A végzést azzal az érintettel kell közölni, akinek jogát, jogos érdekét érinti, illetve akire nézve tartalmazza a rendelkezést.

1.4 Elektronikus ügyintézés

Az Ket. alapján az elektronikus ügyintézés (a továbbiakban: e-ügyintézés) a hatósági ügyek elektronikus úton történő intézése, melyhez ügyfélkapus regisztráció szükséges. Az eljárás lefolytatása elektronikus tárolást, feldolgozást, továbbítást végző eszközökkel történik.

2013. október 1. napjától vezették be az e-ügyintézés lehetőségét a parkolási igazolványok pótlására, valamint az igazolványon szereplő adatokban bekövetkezett változás bejelentésére. A kormányzati portál (magyarorszag.hu) okmányirodai ügyindítás menüpont használatával valósítható meg.

2. A mozgáskorlátozott parkolási igazolvány kiadását érintő rendelkezések

2.1 A korai szabályozási rendszer bemutatása

Magyarországon a mozgásukban korlátozott személyek számára már 1981 óta juttattak támogatásokat, különböző kedvezményeket, melyekkel a közlekedésben megnyilvánuló akadályozottságukat kívánták ellensúlyozni. A juttatások egészen az 1991-es évig az üzemanyag támogatásra, és a gépjárművek vásárlásának támogatására terjedtek ki, ezt kívánta kibővíteni a 91/1991. (VII. 18.) számú kormányrendelet az egyes mozgáskorlátozott személyek közlekedésével kapcsolatos átmeneti kedvezményekről (a továbbiakban: kormányrendelet). A kormányrendelet kiadásával módosították a támogatások körét, megszüntették az üzemanyagár dotációt, valamint kibővítették a közlekedési támogatás bevezetésével, amelyet a gépjárművel nem rendelkező mozgásukban korlátozott személyek is igényelhettek. A kormányrendelet a mozgáskorlátozott személyek részére olyan engedély kiadását rendelte el, amellyel az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) felsorolt kedvezmények igénybevételére való jogosultságot igazolja. (lásd 1. sz. melléklet). A kormányrendelet által meghatározott kedvezmények érvényesítéséhez, a mozgáskorlátozottság minősítése nélkülözhetetlen volt. Az orvosi szakvéleményt az igénylőnek mellékelni kellett, melyet az OOSZI (Országos Orvos-szakértői Intézet) állított ki. A rendelet szerint mozgáskorlátozottak azok a személyek, akiknek mozgása olyan mértékben korlátozott, hogy tömegközlekedési járműveket önállóan igénybe venni nem képesek.

A 179/1993. (XII. 29.) számú Korm. rendelet (a mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatásainak rendszeréről) megalkotásának elsődleges célja az volt, hogy a támogatásban részesülők számát csökkentsék, a jogosultak körét mérsékelni tudják, melyre a költségvetés szűkössége miatt volt szükség. A rendelet már különbséget tett a mozgáskorlátozott, és a súlyosan mozgáskorlátozott kategóriák meghatározása között. A módosítás azonban nem érte el a kívánt célt, hiszen az egyéb (pénzbeli) támogatásra jogosultak köre nem csökkent, csak a parkolási engedéllyel ellátottaké, mivel arra már csak a súlyosan mozgáskorlátozott személyek tarthattak igényt.

A 164/1995. (XII. 27.) számú Korm. rendelet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről (a továbbiakban: kormányrendelet), 1994. január 1. napján lépett hatályba. A rendelet alapján ettől a naptól a háziorvosok is jogosultak voltak a kormányrendelet által meghatározott esetekben, a súlyosan fogyatékos minősítést tartalmazó orvosi szakvélemény kiállítására. Minden más esetben, a szakorvos járt el, aki a háziorvos által adott beutalóval fogadta a beteget, és a vizsgálat eredményéről másodfokú szakvéleményt állított ki. Az első, és másodfokú szakvéleményben is meg kellett határozni, hogy a páciens állapota végleges, vagy felülvizsgálata szükséges a megadott határidő elteltével. A háziorvosok a közlekedőképességet vizsgálták, a páciens tömegközlekedési eszköz önálló használatára vonatkozóan. A vizsgálat eredményéről szakvéleményt állítottak ki, az un. 7 pontos szakvéleményt (lásd 2. számú melléklet). A beteg akkor volt jogosult bármely támogatásra, ha pontjainak száma elérte a hetet, vagy meghaladta azt.

Az Európai Unió szemléletének megfelelően fogalmazták meg az 1998. évi XXVI. számú törvényt, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (a továbbiakban: Fot.). A Fot. meghatározta a súlyos fogyatékoság pontos definícióját, ezzel segítve az egységes értelmezést. Megfogalmazta a mozgáskorlátozott állampolgárok életkörülményeinek javulását elősegítő jogokat, amelyek

- az akadálymentes épített környezethez,
- a közlekedéshez,
- és a segédeszköz igénybevételéhez való jogok.

2.2 A parkolási engedélyek korszerűsítése, a parkolási igazolvány megjelenése

A 2062/2000. (III. 24.) számú Korm. határozat (a Fogyatékos-ügyi Program végrehajtására vonatkozó középtávú intézkedési tervről), elrendelte, a közhasználatban álló parkolóknak megfelelő számú parkolóhely kialakítását, a fogyatékkal élő emberek részére.

A mozgáskorlátozott személyek számára az 1991. évben bevezetett közlekedési kedvezmények rendszere, a számos újabb szabályozás ellenére 2004. évig nem sokat változott. Az igénybevett kedvezmények közül a parkolási engedélyek igénylése volt a leghangsúlyosabb, amelyekhez viszonylag könnyű volt hozzájutni. A jogi szabályozás nem terjedt ki az egységes országos nyilvántartásra, emiatt a jogszerű felhasználás ellenőrzése is problémát jelentett. A megfelelő kontroll hiánya az engedélyek használatával történő visszaélések számát szaporította.

A mozgáskorlátozott személyek részére kiadott parkolási engedély korszerűsítését kezdték meg, amelynek szabályozása különvált a pénzbeli támogatások szabályozásától. Az új rendelkezési elemeket tartalmazó törvény, a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 2003. évi XIX. számú törvény (a továbbiakban: törvény, az 1999. évi LXXXIV. törvény módosítása), 2004. július 1. napján lépett hatályba, nem sokkal Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása (2004. május 1.) után.

A visszaélési lehetőségek csökkentése érdekében a törvény a parkolási engedélyt parkolási igazolvánnyá minősítette. A parkolási igazolvány egyben közokirat és biztonsági okmány is, jogosítja a meghatározott közlekedési kedvezmények igénybevételét. A parkolási igazolványt az Európai Unió ajánlása alapján hozták létre, a jogosultak körét kiszélesítették a vakok és látási sérültek, valamint az értelmi fogyatékos személyek részére. A hazánkban kiadott igazolványok az unió egész területén érvényesek.

A mozgásukban korlátozott személyeket képviselő szervezetek számos esetben sérelmezték az parkolási igazolványok illetéktelen felhasználását, amellyel az ingyenes parkolás lehetőségét használták ki az arra jogosulatlan személyek. A kiadott parkolási igazolványokat 2004. július 1. napjától, egy egységes nyilvántartási rendszer tartalmazza. A nyilvántartás naprakészen tartalmazza a parkolási igazolványok állapotváltozásait. A naprakész információk elérése nagymértékben elősegíti az ellenőrzési tevékenységet végző szervek hatékony munkáját, az illetéktelen felhasználók kiszűrésében.

Az alkalmazható szankciók tekintetében csekély lehetőség állt az ellenőrző szervek részére, így hiába tárták fel a jogsértő eseteket, igazán elrettentő büntetést kiróni nem állt módjukban. A jogalkotók előtt nyilvánvalóvá vált, hogy e területen mindenképpen további változtatás, újabb szabályozási tendencia kiépítése szükséges.

2.3 A kiadási feltételek szigorítása

A jogalkotók már a 2008-as évektől foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a súlyos mozgáskorlátozottság minősítéséről szóló orvosi igazolások kiadásának joga jó helyen van-e a házi orvosoknál. Az egyik ok, hogy indokolatlanul sok szakvélemény került kiadásra a házi orvosok által, többek között olyan beteg részére, akiről tudták, hogy súlyos betegsége miatt nem képes az otthonát elhagyni. Másik ok, hogy az orvos beteg kapcsolat sok esetben túl személyessé válik, emiatt nem várható el tárgyilagos megítélés az orvos részéről, vagy éppen az ellenkezője miatt, orvos és beteg közötti nézetkülönbség okán.

A kormány megszigorította a parkolási igazolvány kiadására vonatkozó feltételeket, melyhez megalkották, és hatályba is léptették 2011. június végén a 102/2011. (VI. 29.) számú Kormányrendeletet (a továbbiakban: kormányrendelet), a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről.

A kormányrendelet alapján 2011. július 2. napjától a háziorvosok nem adhatnak ki igazolást a parkolási igazolványok igényléséhez. A súlyos mozgáskorlátozott minősítés megállapításáról szóló szakvélemény kiállítására csak, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) bizottságai jogosultak. A 2011. július 2. napját követően kiállított háziorvosi szakvélemények érvénytelenek. A korábban kiadott ún. „7 pontos” igazolások alapján 2012. december 31. napjáig lehetett a parkolási igazolványokat kiállítani, illetve meghosszabbítani. A kormányrendelet a visszaélések számának csökkentése érdekében megalkotta a jogosulatlan felhasználók felelősségre vonásának intézményét.

2.4 A közhiteles nyilvántartás létrejötte

A 102/2011. (VI.29) számú (a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló) kormányrendelet módosítása alapján 2013. január 1. napjától a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványának kiadására vonatkozó feltételek nem változtak, csak a kiállító hatóság. Fenti naptól, a parkolási igazolvánnyal kapcsolatos ügyekben első fokon a fővárosi és megyei kormányhivatalok járási hivatala, valamint a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) jár el. Módosították a hatósági nyilvántartások szabályozására vonatkozó 1999. évi LXXXIV. számú (a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló) törvényt. A módosítás alapján 2013. augusztus 1. napjától közhiteles nyilvántartásba kerültek a mozgáskorlátozottak számára kiadott parkolási igazolványok. A nyilvántartás tartalmazza a kiállított parkolási igazolvány számát, kiadásának és lejáratának időpontját, a jogosult személyes adatait, fényképét és aláírását.

2.5 Elektronikus szolgáltatás bevezetése

2013. október 1. napjától bevezették az e-ügyintézés (elektronikus ügyintézés) lehetőségét, elveszett, ellopott okmányok pótlására, valamint a jogosult adataiban bekövetkezett változások bejelentésére. Szintén e nappal lépett hatályba az igazolványok kiadását illetően a 15 napos ügyintézési határidő.

A Ket. az alapelvek közt rögzíti, hogy az egyes eljárási cselekmények jogszabály által meghatározott módon, elektronikus úton is gyakorolhatóak.

Az e-kormányzati feladatokról szóló 1044/2005. (V.11.) számú kormányhatározat az Európai Unió által meghatározott értékelési szinteket vezette be az elektronikus szolgáltatások tekintetében:

1. szint: információs szint, általános információk közlése.
2. szint: szükséges dokumentumok, nyomtatványok letöltése, melyek kitölthetők elektronikusan, benyújtásuk viszont nem elektronikusan történik.
3. szint: az ügy indítása elektronikus úton történik, a hatóság döntésének közlése viszont hagyományos úton.
4. szint: teljes on-line ügyintézési folyamat.

Az okmányirodai feladatok vonatkozásában már régóta van lehetőség az egyes ügytípusok esetében elektronikus ügyindításra, webes felület használatával (www.magyarorszag.hu). A használathoz ügyfélkapus regisztráció szükséges.

Az elektronikus úton intézhető ügyek közt szerepel a mozgáskorlátozott parkolási igazolvány kiadására, cseréjére irányuló kérelmek benyújtásának lehetősége, mely a 3. szintű elektronikus szolgáltatásnak felel meg.

A parkolási igazolvány pótlására irányuló ügyintézés már a 4. szintű szolgáltatási kategóriába tartozik, tehát teljes körűen, az okmányirodában való személyes megjelenés nélkül intézhető.

2.1. ábra: Ügyfélkapu (forrás: www.magyarorszag.hu)

3. A hatáskör alakulása a parkolási igazolvánnyal kapcsolatos eljárások során

3.1 Parkolási engedély kiadása: jegyzői hatáskör

Az 1993-as évektől az önkormányzatok szerepe, a mozgásában korlátozott személyek részére nyújtható támogatásokhoz való jogosultság megállapítása, valamint a parkolási engedélyek kiadása volt. A gépjármű szerzési és átalakítási támogatásra jogosultak igényének kielégítése, a közigazgatási hivatalok feladatkörébe tartozott. A közigazgatási hivatalok állították ki és tartották nyilván a jogosultságot igazoló utalványokat. A szerzési támogatással megvásárolt gépjárműveket elidegenítési tilalom terhelte, bejegyzéséről a polgármesteri hivatalok gondoskodtak. 1996. január 1. napjától parkolási engedélyt, csak a súlyos mértékben mozgáskorlátozott személyek kaphattak. A támogatás igényléséhez a kérelmet a települési önkormányzat jegyzőjénél kellett benyújtani, aki megállapította a jogosultságot, és intézkedett a parkolási engedély kiadásáról. A jogosultság megállapítása jegyzői határozattal történt a pénzbeli támogatások és az engedélyek kiadása ügyében is, emiatt mindkét támogatási formát egy rendszerben kezelték. A parkolási engedélyek nyilvántartását központi rendelkezés nem írta elő, emiatt egységes nyilvántartásuk, valamint számbavételük nem volt megoldott. Az elveszett, eltulajdonított igazolványokat nem érvénytelenítették, mivel azt sem jogszabály, sem helyi rendelkezés nem írta elő.

3.2 Parkolási igazolvány bevezetése

Magyarországon az ügyfél központú közigazgatás kialakításának egyik lépése volt az Okmányirodák felállítása, amelyek az informatikai fejlődésnek köszönhetően, integrált hálózati kapcsolatban állnak az okmány-előállító és nyilvántartást vezető szervekkel.

Az Országgyűlés 1999. évben döntött országos hálózatuk kialakításáról, majd 2000. január 1. napjával 152 helyszínen (városokban és budapesti kerületekben) kezdték meg ügyfélszolgálati tevékenységüket, a helyi polgármesteri hivatalok szervezeti egységeként. Megalakulásuk időpontjában a jegyző felügyelete alatt álló első fokú hatóságként, a személyi okmányok kiadásával kapcsolatos feladatokat látták el. Az évek során nemcsak az irodák számát, hanem a feladatkörüket is bővítették.

Hatáskörükbe utalt új feladatok 2000. év novemberétől, a vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyek, 2001. évtől a vezetői engedélyekkel és gépjárművekkel kapcsolatos okmányellátási és közlekedés-igazgatási feladatok, valamint 2002. évben a választási igazgatási feladatok (névjegyzék készítése). A 2004. évtől a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolvány kiállításához kapcsolódó tevékenységeket a polgármesteri hivatalok által működtetett okmányirodák hatáskörébe utalták. A 2004. július 1. napjától parkolási igazolványokat bocsátanak ki, a megelőző időszakban parkolási engedélyek készültek. Az engedélyekkel szemben az igazolványok már okiratnak minősülnek. A támogatásokra való igénylést továbbra is a jegyzőjénél kellett előterjeszteni, aki határozatban rendelkezett a jogosultság meglétéről, vagy annak hiányáról.

3.3 Közigazgatási reform: a kormányhivatalok felállítása

A közigazgatás átalakításának, reformjának igényét erősítette az Európai Unió elvárása, melyet a tagállami közigazgatással szemben fogalmazott meg. Az ajánlás alapján a közigazgatás működése legyen jól átlátható, megbízható, valamint demokratikus alapelveken nyugvó. A közigazgatás megújítása során az önkormányzatokhoz telepített állami feladatokat csoportosították át. „Az államot közel kell hozni az állampolgárokhoz, a közigazgatásnak „emberarcúvá” kell válnia.”³

A megbízható és hatékony közigazgatás megvalósításához 2010. évben a közigazgatási hivatalokat szervezték át. Az átszervezés eredménye, hogy 2011. január 1. nappal az ország területén 19 megyei és 1 fővárosi kormányhivatal alakítottak ki. Az ügyfélfogadás színtereként országosan 29 kormányablakot hoztak létre. A kormányhivatalok általános hatáskörű területi államigazgatási szervek, bármilyen államigazgatási ügyben eljárhatnak. Összehangolják a feladatok területi szintű végrehajtását.

2013. év januárjában megalakultak a kormányhivatalok helyi lábaként, a járási hivatalok. A járási rendszer kialakításának legjelentősebb szempontja, hogy Magyarország egész területén, költségtakarékosabb, egységes közigazgatás kerüljön kialakításra, melynek központjában az ügyfél áll. A járási hivatalok létrehozásával szétválasztották az önkormányzati és államigazgatási feladatokat. Az önkormányzatoknál csak azok a feladatok maradtak, amelyek teljesítéséhez elengedhetetlen a helyi ismeret. A szabályozás nem egységes, így mérlegelési lehetősége van a hivatalnak (helyi adók, birtokvédelem). A helyi közügyek önkormányzati igazgatási feladatként, az országos jelentőséggel bíró ügyek központi közigazgatási feladatként jelentkeznek.

³ Magyary Zoltán (Közigazgatás fejlesztési stratégia, uni-nke.hu)

3.3.1 A Veszprémi járás területe

Veszprém megye településeit ajkai, balatonalmádi, balatonfüredi, devecseri, pápai, sümegi, tapolcai, váraplotai, veszprémi, és zirci járásra (tíz járásra) osztották. A járások közül a legnagyobb lakosságszámmal a veszprémi járás rendelkezik.

3.1. ábra: Veszprém megye járásai (forrás: www.jaras.info.hu)

2013. január 1. napjával integrálódtak az okmányirodák a járási hivatalokhoz. A járási hivatalok részeként, a 2014. évben folyamatosan kerülnek kialakításra az integrált kormányablakok, ahol egyesítik a kormányablakok feladatait az okmányirodai feladatkörökkel.

3.3.2 Kormányzati ügyfélszolgálat megnyitása

A megyében már két helyszínen működik ilyen típusú integrált ügyfélszolgálat (kormányablak):

- Balatonalmádi Járási Hivatal Balatonfűzfői Kormányablaka
- Balatonfüredi Járási Hivatal Balatonfüredi Kormányablaka.

2014. június 10. napjával kerül átadásra a Veszprémi Járási Hivatal Herendi Kormányablaka, ahol az átalakítási munkák jelenleg is zajlanak.

A kormányablak jelenlegi, és leendő ügyfélszolgálati munkatársai a megyeszékhelyeken, a Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem (NKE) szervezésében, kormányablak ügyintézői képzésen vettek részt. A sikeres vizsgát követően munkába illesztő képzésként, az ügyintézői tevékenység ellátásához szükséges gyakorlati és informatikai ismeretek megszerzésére irányuló oktatásban vettek, illetve vesznek részt.

Az oktatási program modulárisan került felépítésre, melyben az egyes modulok (közigazgatás szervezetirendszer felépítése; államigazgatási feladatok ügyintézése; jogszabályi változások; kommunikációs elemek: konfliktuskezelés, empátiagyakorlat) egymásra épülve növelik a képzésben résztvevők ismereteit. A képzésben résztvevő munkavállalók elsajátítják a feladatok ellátásához szükséges kompetenciákat, melyek alkalmazásával biztosított az elvégzett munka magas színvonala.

3.2. ábra: Nemzeti Közzolgálati Egyetem (forrás: www.kab2.uni-nke.hu)

3.3.3 A Veszprémi Járási Hivatal

A Veszprémi Járási Hivatal jelenleg öt különböző helyen végzi tevékenységét, de egy kormányzati beruházásnak köszönhetően a következő hónapok folyamán költözik egy új épületegyüttesbe, amely Veszprémben a Budapest úton került kialakításra. 2014. július 1. nappal a Járási Hivatal új székhelyén nyílik meg az Integrált Kormányzati Ügyfélszolgálat (Kormányablak Okmányirodával), a Veszprémi Járási Hivatal Veszprémi Kormányablaka. A Budapest út 3. szám alatt kialakított épületegyüttes teljes felújításának befejezése június közepére várható. Az felújított épületek 200 évvel ezelőtt, az akkor erősödő veszprémi polgárság jelképeként kerültek megépítésre.

3.3. ábra: Rosos-kúria, a Veszprémi Járási Hivatal új épülete

„Hagyomány és megújulás” – ez volt a magyar közigazgatás megújulásának jelszava – jelentette ki dr. Navracsics Tibor közigazgatási- és igazságügyi miniszter. „Ma már könnyebben, hatékonyabban, olcsóbban, a polgárok igényeihez igazodva tudjuk működtetni a közigazgatást.”⁴

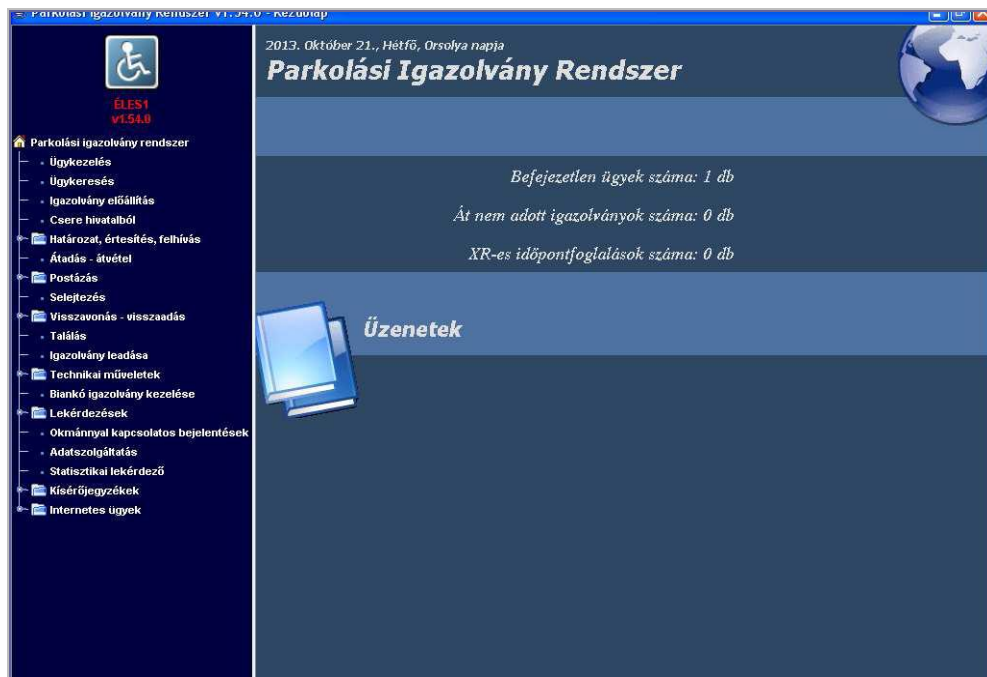
⁴ dr. Navracsics Tibor (forrás: www.vehir.hu)

4. A parkolási igazolvány eljárás során alkalmazott szakrendszerek

4.1 Parkolási Igazolvány Rendszer: a PARKIG

A jelenlegi okmányirodai szakrendszer, egy közhiteles nyilvántartás, amely a kiadott parkolási igazolványok adatait tartalmazza

- a kiállítás helyét és idejét,
- a jogosult személyes adatait, fényképét, aláírását,
- és az intézkedéseket az okmányra vonatkozóan (vesztés, visszavonás).

4.1. ábra: Parkig rendszer (tutori⁵ segédlet)

A PARKIG rendszer szolgálja a kiadott parkolási igazolványokkal kapcsolatos tevékenységek központi nyilvántartását. Az ügykezelés menüpont alatt indítjuk a parkolási igazolvány kiadására, cseréjére és pótlására irányuló eljárásokat. Az eljárások végén kiállításra kerül az okmány. A határozatok menüpont alatt a nyilvántartásban rögzíteni lehet egyes határozatok, illetve értesítések tartalmát, időpontját, az elkészült igazolvány átadás-átvételi bizonylatát. Az előzőekben említett tevékenységek, mind front-office⁶ típusú tevékenységek, amelyekben az ügyintéző az ügyfelekkel közvetlen kapcsolatban áll.

⁵ Oktató

⁶ Ügyfélfogadás

A visszavonás menüpont alatt a back-office⁷ munkából eredő nyilvántartási bejegyzésekre kerül sor. A bejegyzések a háttérben történnek, nincs közvetlen kapcsolat ügyintéző és ügyfél között, ezek általában hivatalból induló eljárások. A technikai műveletek menü a biankó okmányok kezelését szolgálja. A lekérdezések menüpontban az okmányokkal kapcsolatos adatok, információk, statisztikák érhetőek el. Az e-ügyintézés lehetőségével élve, az ügyfélkapun keresztül indított kérelmek szakrendszerbe való átemelését szolgálja az internetes ügyek menüpont.

4.2 Integrált okmányrendszer

Az integrált okmányrendszer az igénylő személyes adatait, valamint lakcím adatait tartalmazza. Az illetékesség megállapításához szükséges a használata, ami a hivatalból induló eljárások esetében elengedhetetlen.

4.2. ábra: Integrált okmány rendszer (tutori segédlet)

A parkolási igazolvány kiadására vonatkozó kormányrendelet a hivatalból induló eljárásoknál az okmányt kiállító hatóság illetékességét határozza meg, az ügyfél pontos beazonosításához viszont szükséges az integrált okmány rendszer használata. A PARKIG szakrendszer is tartalmazza az ügyfelek azonosító adatait. Az adatokat az igazolvány kiállításakor a személyi adat nyilvántartásból emeli át a szakrendszer, azonban az átemelt adatok nem frissülnek (pl.: lakcímváltozásnál).

⁷ Háttér munka

4.3 IRMA⁸: ügyiratkezelő rendszer

Az ügyiratkezelő rendszer használatával az ügyek megoszthatóak az ügyintézők között. A megosztás alapján kerülhetnek egy ügyintézőhöz, vagy szétoszthatóak betűnként, illetve egyéb szempontok alapján. Az IRMA funkciói: az ügyirat érkeztetése, és iktatása (előzménykeresés).

4.3. ábra: IRMA ügyiratkezelő rendszer (www.acsoft.hu)

Az ügyfél megjelenik az eljárást kezdeményező hatóságnál, ahol első lépésként a személyazonosítás történik meg. A beazonosított adatok alapján az ügyiratot előkeresik, és ekkor indul meg az érdemi ügyintézés.

Az ügyfél irat-betekintési jogát a Ket. 68 § (1) bekezdése írja elő, a betekintési jog bizonyos korlátozás alá esik:

- minősített adatot nem ismerhet meg,
- valamint védett adatba nem tekinthet be,
- és a döntéstervezetet sem lehet megmutatni.

⁸ IRMA: A dokumentumokhoz rendeli hozzá az iktatószámokon kívül az olyan adatokat, amelyek biztosítják az ügyek követését.

5. Az eljárás megindítása: kérelemre induló eljárások

A hatósági eljárás kétféleképpen indul: kérelemre vagy hivatalból. Az eljárás megindításától illetik meg az eljárásban résztvevő feleket a jogok, és terhelik a kötelezettségek. Az eljárásban résztvevő felek alatt az ügyfelet, valamint az eljáró hatóságot értjük. A beadvány akkor tekinthető kérelemnek, ha olyan személy nyújtotta be, aki a Ket. rendelkezése alapján ügyfél. Ügyfél lehet, természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek jogát a hatósági ügy érinti.

A mozgáskorlátozottak parkolási igazolványának kiadására irányuló eljárás hatósági tevékenység, mely a Ket. hatálya alá tartozik. A Ket. mutatja meg a joghatóságot. A mozgáskorlátozott parkolási igazolványra vonatkozó eljárási szabályokat elsődlegesen a 218/2003. (XII. 11.) számú Korm. rendelet (a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról) határozza meg, ez a kormányrendelet telepíti a hatáskört. A fenti kormányrendelet írja elő, hogy a parkolási igazolvány pótlására, cseréjére, kiadására irányuló eljárás, a járási hivatalok és KEK KH (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala) hatáskörébe tartozik.

5.1 Eljárás megindítása kérelemre

Az ügyfél a hatóság elé terjeszti kérelmét. A kérelmet az ügyfél előterjesztheti írásban és szóban is. A benyújtott kérelem (az ügyfél akaratnyilatkozata) tartalmazza az ügyfél kifejezett kérelmét a hatóság döntését illetően. A szóban előterjesztett kérelmek esetén az ügyintéző tájékoztatja az igénylőt, az eljáráshoz szükséges iratokról, és az eljárás lefolytatásához szükséges feltételekről.

A szakterületen jellemzően a kérelemre induló ügyek figyelhetőek meg. Az igénylő kérelmére az ügyintéző az eljárást lefolytatja, az eljárás végeredményeként elkészíti a parkolási igazolványt. Az ügyintézési határidő – bele nem értve a szakhatósági állásfoglalás kiállításának idejét - 15 nap.

A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványának kiállítására irányuló kérelem, minden olyan eljárás esetén írásban kerül benyújtásra, amelynél a kérelmező meghatalmazott vagy törvényes képviselő útján jár el. Az írásbeliség az erre a célra kiadott két oldalas formanyomtatvány (lásd 3. számú melléklet) kitöltésével jön létre. A nyomtatványon szerepel az igénylő személyes adatai mellett a sajátkezü aláírása, írásképtelenség esetén a pedig e tény feltüntetése.

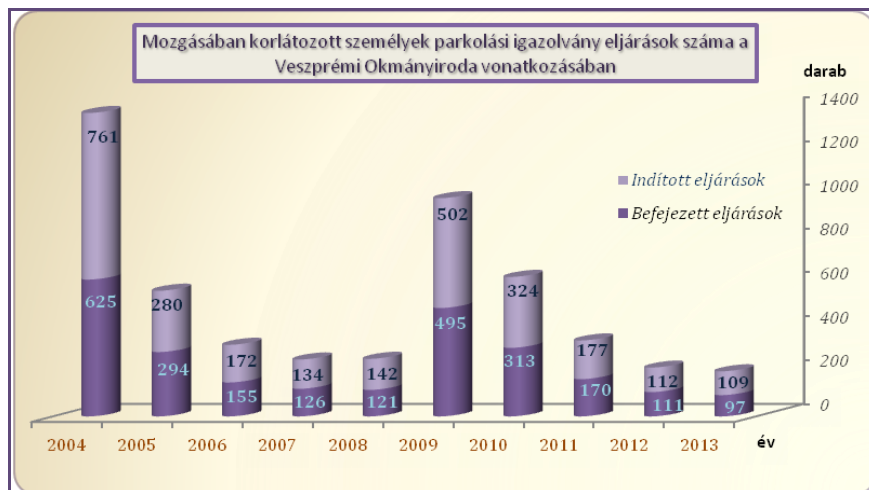
5.2 Parkolási igazolvány kiadása

5.1. ábra: Parkolási igazolvány

A parkolási igazolvány kiadására irányuló eljárás egy hatósági eljárás, amely során az igénylőnek szakvéleménnyel kell igazolnia jogosultságát a hatóság előtt.

Az ügyintézés során szükséges iratok: az igénylő érvényes személyigazolványa és lakcímkártyája; a jogosultságot igazoló szakvélemény (ha nincs, akkor a megállapítását elősegítő orvosi dokumentumok, leletek, zárójelentések, ambuláns kezelőlapok; vagy a MÁK⁹ határozata ellátás folyósításáról); amennyiben a jogosult kiskorú, a törvényes képviselő érvényes személyazonosító iratai is szükségesek; gondnokolt személy esetén a gondokság alá helyezést megállapító jogerős bírói ítélet bemutatása is szükséges.

5.2. ábra: Statisztikai adatok (forrás: KEKKH, Parkig rendszer)

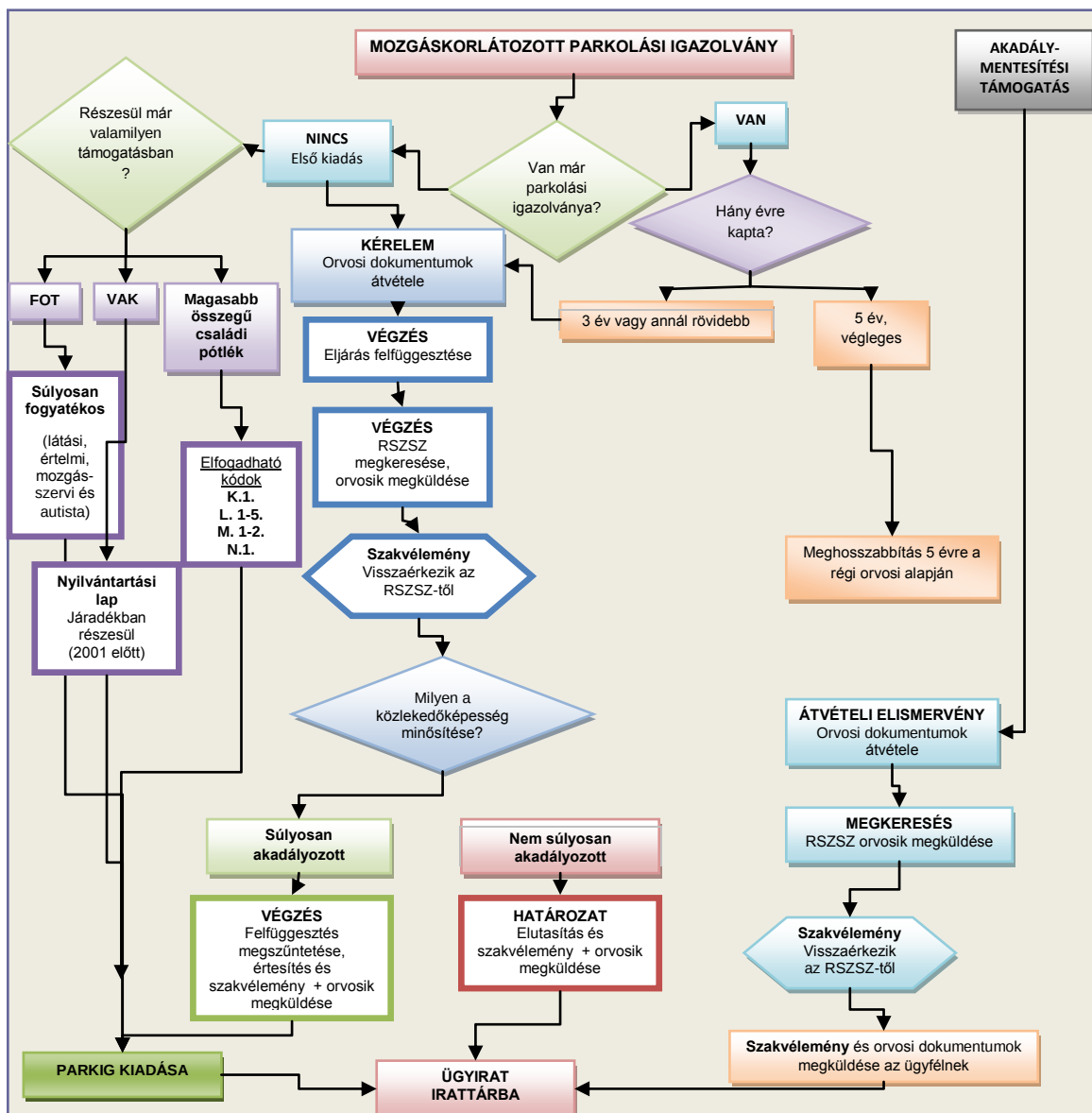
Fenti ábra a Veszprémi Okmányirodában kiadásra kerülő parkoló igazolványok számának alakulását szemlélteti. 2004. évben figyelhető meg a legmagasabb kiadási szám, azt a 2009. év követi. Az ábrán jól látható a kiadott igazolványok számának csökkenése, a 2011. évben érvénybe lépő szigorításoknak köszönhetően.

⁹ Magyar Államkincstár

Első kiadásról abban az esetben beszélünk, ha az igénylő nem rendelkezik, és még nem is rendelkezett parkolási igazolvánnyal. Az igazolvány kiadása illetékmentes.

Első lépésként meg kell vizsgálni, hogy a kérelmező részesül-e valamilyen támogatásban, illetve rendelkezi-e a jogosultság igazolásához szükséges szakhatósági állásfoglalással. A vizsgálandó támogatások formái: FOT (fogyatékosági támogatás); vakok és gyengén látók járadéka; magasabb összegű családi pótlék.

5.3 ábra: A mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolvány kiadására irányuló eljárások folyamatábrája (saját készítés)

5.2.1 FOT: fogyatékosági támogatás

Az a súlyosan fogyatékos személy jogosult a fogyatékosági támogatásra, aki már betöltötte a 18. életévét, valamint Magyarországon él. A támogatás igényléséhez kérelmet kell benyújtani a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: MÁK) illetékes megyei igazgatóságnál, vagy a kormányablaknál. A kérelemhez mellékelni kell az orvosi beutalót, valamint azokat az orvosi papírokat, zárójelentéseket, amelyek a fogyatékoság fennállását igazolják. A MÁK igazgatósága a benyújtott iratokat továbbítja az illetékes rehabilitációs szakigazgatási szervhez, ahol megállapításra kerül a fogyatékoság mértéke. A kiadott szakvéleményben a súlyos fogyatékos minősítés kerül bejegyzésre, a támogatásra az igénybejelentés hónapjának első napjától jogosult a kérelmező. A MÁK igazgatósága határozatban közli a támogatásra való jogosultságot, valamint a rehabilitációs szakigazgatási szerv szakvéleményét is. A támogatás jogosultját mozgáskorlátozottak parkolási igazolvány használatának joga is megilleti.

5.2.2 Vak: nyilvántartási lap alapján, illetve ha járadékban részesül

Akit 2001. július 1. napját megelőzően vaknak minősítettek, valamint aki a fogyatékosági támogatás (Fot.) folyósításának szabályairól szóló kormányrendelet alapján látási fogyatékos. A jogosultság igazolásához a vakok személyi járadékának megállapításáról szóló határozat, vagy a vakok személyi járadékát kérelmező csökkentlítő nyilvántartó lap másolata szükséges. Súlyos fogyatékos a minősítése annak az igénylőnek - és ez által fogyatékosági támogatásra az jogosult -, akinek műtét esetén sem javulna az állapota, ezért szakorvos azt nem is javasolja. Fentiek alapján a parkolási igazolvány kiállítható.

5.2.3 Magasabb összegű családi pótlék

Magasabb összegű családi pótlék olyan 18 év alatti gyermekek után igényelhető, akik az ESzCsM rendeletben felsorolt betegségről, fogyatékoságról szakorvosi igazolással rendelkeznek, és az igényléshez az erről szóló igazolást benyújtották.

Mozgáskorlátozott parkolási igazolványt a magasabb összegű családi pótlékra jogosultak közül azok igényelhetnek, akiknek a szakorvosi igazolása a K1, L1-5, M1-2, N1 kódok¹⁰ valamelyikét tartalmazza:

K1: Látási fogyatékos, L1-5: Mozgásszervi fogyatékoságok, M: 1-2: Értelmi fogyatékos, N1: Pervazív (egész személyiségre kiterjedő) fejlődési zavarok (gyermekkori autizmus). Az igazolást a tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos gyermekről a közlekedési igazgatási hatóságnál parkolási igazolvány igénylésekor be kell mutatni. A bemutatott igazolás a fent felsorolt kódok valamelyikét tartalmazza, a parkolási igazolvány kiállítható.

5.2.4 Támogatásban nem részesülők

Szakhatósági állásfoglalással, illetve a fent megnevezett támogatások egyikével sem rendelkező igénylőnek kérelmet kell benyújtania az okmányirodánál. A kérelemhez minden olyan orvosi dokumentációt csatolni szükséges, amely a közlekedőképesség minősítéséről szóló szakvélemény kiállítását elősegíti. Az ügyintéző a bemutatott dokumentumokat eredetben, vagy másolatban csatolja a kérelem adatlap mellé. A csatolt iratokat a benyújtást követő 8 napon belül, a kormányhivatal járási hivatala végzéssel megküldi minősítésre az rehabilitáció szakigazgatási szerv (a továbbiakban: szakhatóság) részére. A Ket. 33 §. (3) bekezdés d) pontja alapján, az ügyintézési határidőbe nem számít be a szakhatóság eljárásának időtartama (ügyintézési határidő nyugvása). A szakigazgatási szerv a közlekedőképesség vizsgálatát követően a vizsgálat eredményéről szakvéleményt bocsát ki. A szakvélemény kiállítására a szakigazgatási szervnek a Ket. alapján 60 nap áll rendelkezésére. A kiállítás után megküldi a járási hivatal okmányirodai osztályának.

5.2.5 Szakhatóság közreműködés

Közlekedőképesség vizsgálatát szakértői szerv végzi, az első fokon eljáró szerv kezdeményezésére. A szakhatóság megkeresése annak a hatóságnak a feladata, amelyik az ügyféllel jogviszonyban áll, ez az ún. „egyablakos” ügyintézés egyik alapköve. A szakhatóság állásfoglalása köti az eljáró hatóságot.

¹⁰ 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról 1-es mellékletéből

A rehabilitációs szakigazgatási szerv: a kormányhivatal megyei illetékességű szakigazgatási szerve, orvos-szakértői bizottság. A parkolási igazolvány kiadásával kapcsolatos feladatai:

- szakhatósági állásfoglalás kiadása a fogyatékosági támogatás igényléséhez;
- szakhatósági állásfoglalás kiadása a magasabb összegű családi pótlék vonatkozásában;
- szakvélemény kiadása a közlekedőképességről;
- komplex minősítés kiadása (betegségcsoportonként megállapított teljes szervezeti egészségkárosodás mértéke %)

A szakigazgatási szerv közlekedőképességében súlyosan akadályozottnak azt minősíti, akinek mozgásszervi, idegrendszeri, végtag károsodása, illetve az előbbiekben felsorolt két részkárosodása együttesen eléri, vagy meghaladja a 40 %-ot.

- 1) Amennyiben a minősítés súlyosan akadályozott, a jogosult értesítésével egyidejűleg megküldésre kerül a jogosultságot megállapító szakvélemény, valamint a kiállítását elősegítő orvosi dokumentumok is. A parkolási igazolvány kiállítása az eljárás befejező momentuma.
- 2) Nem súlyosan akadályozott minősítés esetén, az igénylő részére elutasító határozatot küld a kormányhivatal járási hivatala, melyhez csatolja a szakigazgatási szerv által kiadott szakvéleményt, és a benyújtott orvosi dokumentumokat is. Parkolási igazolvány kiállítására nem kerül sor. Az első fokú hatóság határozata ellen az ügyfél fellebbezéssel élhet, ha a döntést magára nézve sérelmesnek tartja. A fellebbezésre benyújtására nyitva álló határidő a sérelmezett határozat kézhezvételétől számított 15 nap.

5.2.6 Jogeset szemléltetése

Kérelem előterjesztése (Ket. 36 §): Az ügyfél (K.T.) 2013. április 12. napján a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala Okmányirodai Osztályán (a továbbiakban: eljáró hatóság) megjelent, parkolási igazolvány igénylésének ügyében. A nyilvántartásból megállapításra került, hogy K.T. korábban rendelkezett már parkolási igazolvánnyal, amit a korábbi 7 pontos szakvélemény alapján igényelt. Az igazolvány 3 évre szóló érvényességgel, 2008. augusztus 5. napjától 2011. augusztus 5. napjáig került kiadásra. Az új igazolvány kiállításához szakvélemény szükséges, amely a közlekedőképesség minősítését tartalmazza.

A szakvélemény kiállításához szükséges orvosi papírok másolati példányai - jelen esetben 6 darab - az ügyfél hozzájáruló nyilatkozatának (lásd 4. számú melléklet) mellékletét képezik.

Szakhatóság közreműködése (Ket. 44 §): Az első fokú hatóság 8 napon belül megküldi az átvett iratokat, a szakigazgatási szerv részére. Az eljáró hatóság végzés formájában, 2013. április 16. nappal, az orvosi dokumentumokat a Veszprémi Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve (a továbbiakban: RSZSZ) részére továbbította, akinek szakvélemény elkészítésére 60 nap áll rendelkezésre, a szakvélemény megérkezéséig eltelt idő az ügyintézési határidőbe nem számít bele. A fenti ügyben az RSZSZ 2013. szeptember 20. napján készült közlekedőképesség minősítéséről szóló szakvéleménye az eljáró hatósághoz 2014. szeptember 30. napján érkezett meg. A szakértői bizottság 2013. szeptember 20. napján készült véleménye alapján K.T. közlekedőképességének súlyos akadályozottsága nem áll fenn.

Az első fokú hatóság döntése (Ket. 71 §): A szakvélemény alapján meghozott elutasításról szóló határozatot az eljáró hatóság 2013. október 1. napján K.T. részére megküldte, mely ellen a jogorvoslatra nyitva álló határidőn belül fellebbezés nem érkezett, így a megküldött határozat jogerőre emelkedett.

Fellebbezés (Ket. 98 §, igazolási kérelem: Ket. 66 §): K.T. az elutasításról szóló döntés ellen - a törvényes jogorvoslati határidőn kívül – 2014. január 3. napján fellebbezéssel élt. Az ügyfél 2014. január 10. napján a fellebbezési határidő elmulasztása tárgyában igazolási kérelmet terjesztett elő, melyben előadta, hogy a kiadott szakvéleményt követően házi orvosát több alkalommal felkereste, és szakorvosi vizsgálaton is járt. A fellebbezés illeték megfizetésének tárgyában K.T. 2014. január 13. napján költségmentesség engedélyezése ügyében kérelmet nyújtott be, a kérelméhez csatolta jövedelmének igazolását. Az eljáró (elsőfokú) hatóság az igazolási kérelemnek, és a költségmentességre irányuló kérelemnek is helyt adott, a 2014. január 22. napján kelt határozatában. A fellebbezési kérelem az elsőfokú eljárás során keletkezett irattal együtt, 2014. január 24. napján került felterjesztésre a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya részére (a továbbiakban: másodfokú hatóság). A másodfokú hatóság megvizsgálja a sérelmezett döntést, valamint beszerzi a másodfokú szakhatóság állásfoglalását.

Tájékoztatás (Ket. 28/C. §): 2014. május 7. napján K.T. 15 óra 45 perckor érdeklődött telefonon a mozgáskorlátozott parkolási igazolvány fellebbezése ügyében. Az eljáró hatóság az ügyfél kérésére elmondta, hogy az általa benyújtott fellebbezési kérelmet 2014. január 24. napján a másodfokú hatóság részére továbbította, ahonnan döntés még nem érkezett.

K.T. arról tájékoztatta az eljáró hatóságot, hogy 2014. április 10. napjával az NRSZH¹¹ értesítést küldött részére, melyben kötelezte, hogy az NRSZH Székesfehérvári működési helyén 2014. április 24. napján 11 órakor, orvos-szakértői vizsgálaton jelenjen meg. K.T. az előírt kötelezettségének eleget tett, és fenti időpontban a vizsgálaton megjelent, melynek eredményéről még nem érkezett meg az értesítés. Az ügyfél által elmondottakról az eljáró hatóság ügyintézője feljegyzést készített.

A szakdolgozatom lezárásának időpontjáig, az ügyben a másodfokú hatósági döntés az első fokú eljáró hatóság részére nem érkezett meg. A másodfokú döntés alapján kerülhet lezárásra az eljárás.

5.3 Parkolási igazolvány cseréje

Parkolási igazolvány cseréjére induló eljárást kérelmezhet az, aki már rendelkezik parkolási igazolvánnyal, de annak érvényességi ideje lejárt, illetve 30 napon belül le fog járni. A cserére irányuló kérelem illetékmentes. Az ügyintéző megvizsgálja, hogy az igénylő a cserével érintett parkolási igazolványt hány évre kapta:

- 3 évre, vagy annál rövidebb időre:

Az eljárás megegyezik az első kiadás menetével. Kérelem benyújtása, majd továbbítása a szakigazgatási szerv részére. Szakvéleménybe szereplő közlekedőképesség minősítésének megfelelően, nem súlyosan akadályozott minősítés esetén a kérelem elutasításra kerül, amennyiben a súlyosan akadályozott tény fennáll, a parkolási igazolvány kiállításra kerül. A szakvélemény felülvizsgálat szükségességét írja elő, az újonnan kiadott igazolvány érvényessége az előírt felülvizsgálat időpontja, de maximum 3 év.

- Az 5 éves érvényességi idővel kiállított igazolvány:

Alapja, a jogosultságot megállapító szakhatósági igazolás, amely a vizsgált személy állapotát véglegesként határozza meg, annak felülvizsgálatára nincs szükség. Az igazolvány a régi orvosi szakvélemény alapján újabb 5 éves érvényességgel kerül kiállításra. A végleges állapot meghatározása alapján kiadott okmány érvényességi idejének lejártakor, újabb 5 éves időtartamra meghosszabbítható.

¹¹ Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal

5.4 Parkolási igazolvány pótlása

A parkolási igazolvány pótlására irányuló eljárás során 3100 Ft igazgatási szolgáltatási díjat kell leróni. A pótlás történhet vesztés, eltulajdonítás vagy megsemmisülés miatt. Az igénylőnek lehetősége van költségmentességre irányuló kérelem benyújtására, melyhez mellékelni szükséges az együtt élő családtagok jövedelem igazolását. Az okmányiroda saját hatáskörben eljárva dönt a költségmentesség elutasításáról, vagy elfogadásáról.

A PARKIG szakrendszerben, a pótlásra irányuló kérelem rögzítése során az okmánnyal kapcsolatos bejelentések menüpont alatt, a vesztés, eltulajdonítás, illetve megsemmisítés körülményeiről az ügyfél által elmondott tartalommal, az ügyintéző jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyvben szerepelnek a jogosult személyes adatai, az elveszett, eltulajdonított illetve megsemmisült okmány száma. A kinyomtatott jegyzőkönyvet az ügyfél és az ügyintéző is aláírja. Az újonnan kiadott igazolvány érvényessége a pótlással érintett okmány érvényességével egyezik meg. Az eljárás során a nyilvántartásba bevezetésre kerül a pótlás ténye, a pótlással érintett okmány érvénytelenítésével egyidejűleg.

5.5 Intézményi parkolási igazolvány kiadása

A mozgásában korlátozott személyeket ellátó, illetve foglalkoztató intézmények részére, 2013. augusztus 1. napjától adható parkolási igazolvány. A kérelemhez szakvélemény és a szakhatósági állásfoglalás helyett, az intézmény működési engedélyének bemutatása szükséges. Az intézményi parkolási igazolvány csak akkor használható a közlekedési kedvezmények igénybevétele, ha a gépjárművet a mozgásában korlátozott személy szállítására használják, valamint maximum annyi parkolási igazolványt igényelhetnek, amennyi gépjárművel rendelkeznek e cél megvalósításához. Az igazolvány kiállítása kérelemre indul. A kérelem tartalmazza az intézmény megnevezését, székhelyét (telephelyét), és működési engedélyének számát. Az ügyintézés során a működési engedély, az aláírási címpéldány, az eljáró személy jogosultságát igazoló okirat, és az érintett gépjármű forgalmi engedélyének bemutatása szükséges. A PARKIG rendszerben történő kérelem felvételekor, csak a szakrendszerben szereplő intézményi szervlistájából választható ki az igazolvány jogosultja. Ha a lista nem tartalmazza a kérelmező intézményt, az intézmény törzsadatainak felvételére csak a KEKKH¹² jogosult.

¹² KEKKH: Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

Az intézményi parkolási igazolvány érvényessége határozatlan időre szól. Az igazolvány érvénytelenné válik, ha az intézmény megszűnik, vagy a működési engedélyét visszavonták. Visszavonása akkor következhet be, ha az igazolvány használatával az intézmény visszaélt, és a visszavonás napjától számított 1 éven belül újat nem igényelhet. Ha az intézmény több igazolvánnyal rendelkezik, csak azt az okmányt vonják vissza, amelyikkel a cselekmény megvalósították.

5.6 A parkolási igazolvány előállítása

A parkolási igazolvány kiállítása a Parkig szakrendszerben történik. A lenyíló főmenüből az ügykezelés menüpont kiválasztásával indul az eljárás, majd meg kell jelölni az ügy típusát (első kiadás; csere lejárat miatt; pótlás, vesztes illetve eltulajdonítás miatt). A személyazonosító beírása után lehet az adatokat átemelni az SZL¹³ nyilvántartásból. Az igénylés során bemutatott személyazonosításra alkalmas okmányok száma, valamint típusa is rögzítésre kerül.

5.4 ábra: A parkolási igazolvány kiállítására szolgáló szakrendszer (PARKIG) főmenüje (tutori segédlet)

¹³ A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartása.

Nem maradhat el a jogosultság igazolására szolgáló okirat keltezésének bejegyzése, valamint érvényességi ideje. Amennyiben a jogosult állapota végleges a bejegyzett okirat alapján, a nyilvántartásba ezt a tényt is rögzíteni kell.

A parkolási igazolvány kiállítására irányuló kérelem személyes benyújtásakor az okmányiroda ügyintézője arcképmás felvételt készít, melyhez az igénylő aláírását hozzárendeli.

A szükséges adatok felvitele után kinyomtatásra kerül a kérelem adatlap, melyet az ügyfél jóváhagyólag aláír. Következő lépésként elkészül a parkolási igazolvány, amely egy helyi előállítású okmány. Az igazolvány átadás-átvételéről ügyirat készül. Az ügyirat tartalmazza az eljárás típusát, a jogosult nevét, és a jogosult részére átadott parkolási igazolvány számát.

6. Hivatalból induló eljárások

A Ket. határozza meg, a kérelemre és a hivatalból induló eljárásokat, az eljárási határidőket, a döntések formáját, és a döntésekkel szembeni jogorvoslati lehetőségeket. Fő szabály szerint a közigazgatási hatóság bármikor indíthat hivatalból eljárást, valamint a kérelemre indult eljárást hivatalból folytathatja. A hivatalból induló eljárások esetében a hatóság bizonyos fokú mérlegelési joggal rendelkezik, mégpedig arra vonatkozóan, hogy szükséges van-e az eljárás megindítására, vagy sem.

A parkolási igazolványok szakterületén a kérelemre induló ügyek előfordulása a jelentősebb, hiszen az alapeljárás esetén az ügyfél kérelmére, az okmányiroda az eljárás befejezéseként elkészíti az igényelt igazolványt. A Ket. ad iránymutatást a mozgásában korlátozott személyek részére kiadott, parkolási igazolványokkal kapcsolatos hivatalból induló eljárások esetén az okmányiroda, mint hatóság kötelezettségeire.

6.1 Parkolási igazolvány jogszerű használata

A 218/2003. (XII. 11.) számú Korm. rendelet (a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról) szerint a parkolási igazolvány egy közirat, amely a jogosultat számos kedvezmény igénybevételére jogosítja (részletesen lásd 1. számú melléklet):

- behajtani tilos táblánál behajthat, ha csak ezen az úton érhető el az úti célja;
- részükre külön fenntartott várakozóhelyet tábla jelzi;
- a járdán gépkocsijával megállhat, akkor is, ha ezt jelzőtábla nem engedi;
- járművével ott is várakozhat, ahol azt jelzőtábla tiltja;
- fizető parkolóhelyen jegykiadó automata működtetése nélkül is várakozhat.

Meghatározták az igazolványok birtokba tartására vonatkozó rendelkezéseket:

- a használat során a jármű szélvédője mögött kell az igazolványt elhelyezni, mégpedig olyan módon, hogy érvényessége látható legyen;
- a jármű vezetője a kedvezményekkel a jogosult szállítása során élhet;
- az igazolványt használatra átadni arra jogosulatlan személynek nem lehet;
- ha a jogosult saját maga él vissza az igazolvány használatával, az igazolvány bevonásra kerül (1 éven át új nem igényelhető);
- az igazolványt az ellenőrzésére jogosult felszólítására át kell adni;
- az okmány elvesztését, eltulajdonítását, megsemmisülését haladéktalanul be kell jelenteni (nyilvántartásba bevezetésre kerül);

6.2 Parkolási igazolvány használatának ellenőrzése és visszavonása

Az igazolványokkal való visszaéléseknek köszönhetően az okmánykiadás feltételeit megszigorították, mely szerint a jogosultság kérdésében már csak a rehabilitációs szakigazgatási szerv orvosi bizottsága dönthet. A szigorítás eredményeként a kiadott igazolványok száma ugyan csökkent, de a korábban kiadott igazolványok „értéke” jelentősen megnőtt, az arra jogosulatlan személyek számára. A parkolási igazolvány értékét leginkább az ingyenes parkolás lehetősége határozza meg, e kedvezmény igénybevételenek lehetősége eredményezi az okmányhamisítások többségét.

A hivatalból induló ügyek jelentős része az igazolványokkal való visszaélések, a jogosulatlan felhasználások következménye, melyekről a rendvédelmi szervek értesítik az eljáró hatóságot.

Az érvénytelenség okai (bármelyik alapja lehet a hivatalból induló eljárásnak):

- az arra jogosult meghalt, illetve intézményi igazolvány esetében az intézmény megszűnt, vagy működési engedélyét visszavonták;
- az igazolvány érvényességi ideje lejárt;
- az igazolvány megrongálódott, a jogosultság megállapítására alkalmatlan;
- a nyilvántartásba a vesztés, eltulajdonítás, illetve megsemmisülés ténye bejegyzésre került;
- az okmányt meghamisították.

Az igazolvány érvényességét, adatait, jogszerű használatát a rendőrség és a közterület-felügyelet is jogosult ellenőrizni. A hivatalból induló eljárások a fent megnevezett szervek kezdeményezésére indulnak. Az eljáró szerveken kívül az okmány érvényességét ellenőrizheti – mivel ingyenes parkolásra jogosító okmány – a parkolóhelyek használatát ellenőrző szervezet is. A szervezet viszont, csak az érvényességét ellenőrizheti az okmánynak, visszaélés gyanúja esetén az eljáró szervet (rendőrség) értesíti.

Az ellenőrzési tevékenység során fellelt érvénytelen parkolási igazolványt az ellenőrzésre jogosult személy a helyszínen elveszi, és - további intézkedés megtételéhez - az illetékes járási hivatal részére megküldi, az intézkedést tartalmazó jegyzőkönyv kíséretében.

A megérkezett ügyirat iktatásával kezdődik az ügyintézési határidő. Az ügyintéző a hivatalból induló ügyben első lépésként ellenőrzi a nyilvántartás adatait. A nyilvántartás adatai alapján megállapítja, hogy az ügyben van-e hatásköre, illetve illetékessége. Illetékesség hiányának megállapítása esetén, az ügyiratot az illetékes hatóság részére végzéssel átteszi. Amennyiben hatáskörrel és illetékességgel is rendelkezik az adott ügyben, megkezdí az eljárást.

A nyilvántartásban meg kell vizsgálni azt is, hogy az igazolvány eltulajdonítása illetve elvesztése nem kerül-e bejelentésre. Fenti tények bejelentése esetén feltételezhető, hogy az igazolványt az arra nem jogosult személy használta.

Az felsorolt szempontok vizsgálata után dönteni kell az alapeljárás első cselekményéről, melyre számos lehetőség kínálkozik:

- határozatot hozunk: döntés, az ügy érdemében.
- jogsegélyre van szükség, de az eljárás megindításáról az ügyfelet végzés formájában tájékoztatni szükséges.
- ha megállapítottuk illetékességünk hiányát, szintén végzéssel áttesszük az ügyet az illetékes hivatal részére.
- egyéb eljárási cselekmény, határozat vagy végzés kibocsátása nélkül.

Amennyiben a feljelentés tényei megalapozottnak tekinthetők, az okmányiroda intézkedik az okmány visszavonásáról, határozat formájában. A határozat jogerőre emelkedésével a közhiteles nyilvántartásba bevezetésre kerül a visszavonás, érvénytelenítés ténye. (PARKIG szakrendszer). A hivatalból induló eljárások jellemzője a back-office tevékenység, az ügyiratok elkészítése. A kiállított ügyiratokon keresztül történik az ügyintézés. Vannak olyan hivatalból induló eljárások, melyek front-office feladatként folytatódnak, pl. amikor az igazolvány jogosultját nyilatkozattételre szólítja fel a hatóság, melyhez a személyes megjelenés szükséges.

6.3 Az alapvető jogok biztosának jelentése

Az ombudsman szerint a szabályozás a mozgáskorlátozottak parkolási igazolvány kiadása ügyében, nem egyértelmű. Megvizsgálta azokat az eljárásokat, ahol a rehabilitációs szakigazgatási szerv a közlekedőképeség minősítését végezte a parkolási igazolványok vonatkozásában. Az alapvető jogok biztosa megállapította:

- hogy a szakvélemények elkészítése elhúzódik a jogszabályban meghatározott időhöz képest (60 nap), mely sérti a polgárok tisztességes eljáráshoz való jogát.
- hogy a nem egységes jogalkalmazás, a jogszabályi határidők be nem tartása sérti a jogbiztonságot, és egyúttal sérül a jogorvoslathoz való jog.

A vizsgálat eredményeképpen a kormányhivatalok vezetőit, az NRSZH¹⁴ főigazgatóját, a KEKKH¹⁵ vezetőjét felkérte, hogy a problémák orvoslására alakítsanak ki egységes eljárási rendet.

¹⁴ NRSZH: Nemzeti Rehabilitációs Szakigazgatási Szerv

¹⁵ KEKKH: Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

Az ombudsman másik jelentésében, a visszaélések kapcsán tett intézkedéseket sérelmezi. Megállapításában leírja, hogy a mozgásukban korlátozott személyeket nem érheti hátrány amiatt, hogy a parkolási igazolvány használatára jogosulatlan személyek visszaélnek, annak jogtalan használatával.

Megfigyelhetőek voltak olyan sérelmes esetek, amikor a panaszos azért állt meg mozgáskorlátozott személy részére fenntartott parkolási helyen, mert annak jelzése nem volt látható. A jel egy villanyoszlop oldalán került elhelyezésre, az útburkolaton pedig semmilyen jelzés nem volt fellelhető.

- Javaslatában kitért arra, hogy jogszabály által kötelezővé kellene tenni a parkolóban az útburkolatra, a mozgáskorlátozottak fenntartott várakozási hely jelzésének felfestését.

6.1. ábra: Mozgáskorlátozottaknak fenntartott várakozóhely jelzése

Több esetben sérelmezték a parkolási igazolvány jogosultjai, hogy a parkolóban kötelezték őket a parkolási társaságok a várakozási díj megfizetésére, annak ellenére, hogy az igazolvány mentesíti őket ez alól.

Előfordultak olyan esetek is, amikor a polgár elfelejtette kitenni az igazolványt a szélvédője mögé, illetve amikor tudatosan nem tette azt ki, félve attól, hogy az autóját az igazolvány eltulajdonítása miatt feltörik.

- A vizsgálat eredménye alapján az alapvető jogok biztosa a nemzeti fejlesztési minisztert felkérte, hogy a parkolási igazolványokra vonatkozó jogszabályozást tekintse át.
- Az ombudsman kezdeményezte, hogy foglalják jogszabályba, a parkolási igazolvány utólagos bemutatásának lehetőségét.

6.4 Hivatalból induló eljárás a gyakorlatban

A Budapesti XII. Kerületi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: eljáró hatóság) arról értesítette a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatalát (a továbbiakban: Hivatal), 2014. április 29. napján, hogy F.I. veszprémi lakossal szemben, büntetőeljárás indítottak parkolási igazolvánnyal kapcsolatos közokirat hamisítás elkövetésének gyanúja miatt.

Az intézkedő rendőr a PA XXXXXX számú parkolási igazolványt a helyszínen elvette, mely a megkeresés mellékleteként megküldésre került az eljáró hatóság részére.

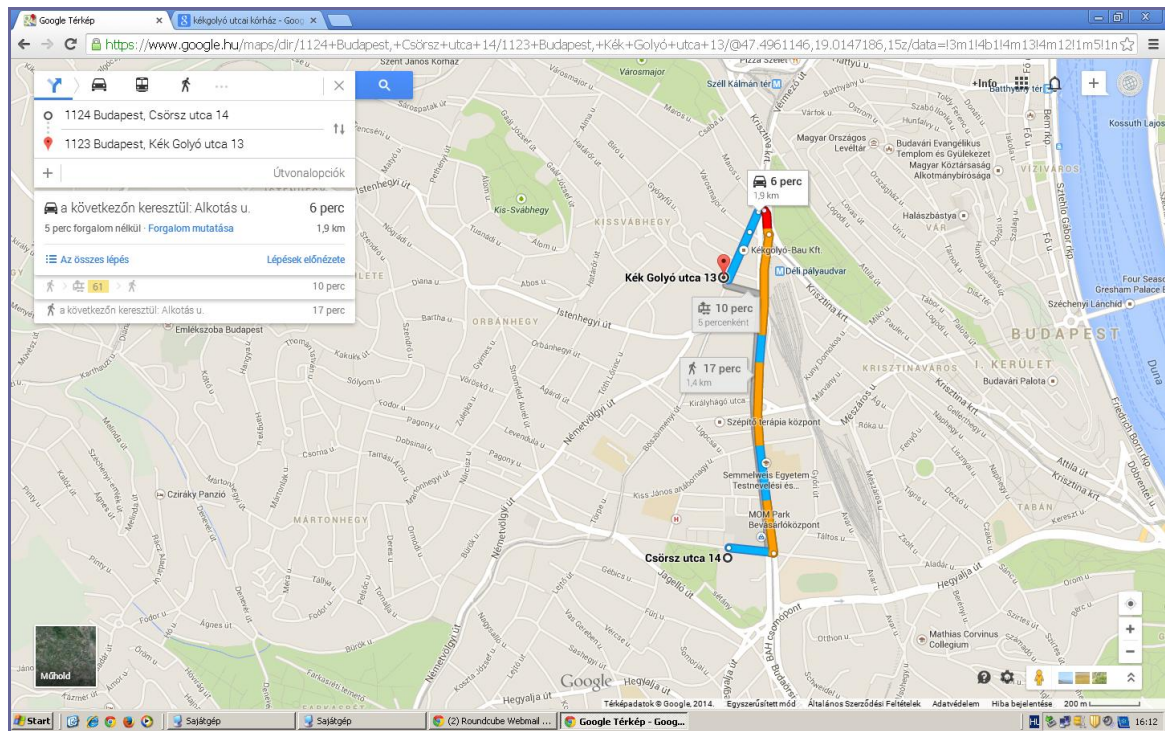
A rendelkezések alapján az eljáró hatóság gyanúsítja F.I. veszprémi lakost, hogy 2014. április 9. napján 9 óra 40 perctől megelőző időben, a Budapest, XII, kerület Csörsz utcában saját tulajdonú személygépkocsijával díjfizetés ellenében igénybe vehető időszakban úgy parkolt, hogy a PA XXXXXX számú parkolási igazolvány a szélvédő mögött jól látható helyen került elhelyezésre. Az említett igazolvány F.A. nevére van kiállítva. F.I. a gépkocsijához 10 óra 10 perckor tért vissza, ezt követően a jelenlévő rendőrök intézkedés alá vonták. Az intézkedés során F.I. elmondta, hogy a fenti számú igazolvány lánya F.A. tulajdonát képezi, aki jelenleg a XII, kerületi Kékgolyó utcai kórházban tartózkodik. Az eljáró hatóság álláspontja szerint F.I. jogtalanul vette igénybe a parkolási kedvezményt.

A Hivatal a nyilvántartásban ellenőrizte a parkolási igazolvány adatait, mely alapján megállapította, hogy F.A. gondnokolt személy, a székesfehérvári gyámhivatal által kiadott határozat szerint F.A. gondnoka F.I. veszprémi lakos, akivel szemben az eljáró hatóság a büntetőeljárást megindította.

A Hivatal 2014. május 10. napján kelt végzésében F.I. veszprémi lakost értesítette arról, hogy hivatalból indult eljárás F.A. jogosult ellen, a parkolási igazolvány jogtalan használata miatt. Az eljárás megindításának napja 2014. május 5., az ügyintézési határidő 21 nap.

A Hivatal a végzés közlését követő naptól számított 8 napon belül F.A. gondnokát, F.I.-t nyilatkozattételre hívta fel. A felhívás alapján nyilatkozzon, hogy 2014. április 9. napján a Budapest XII. kerület Csörsz utcában való parkolás során az érintett parkolási igazolvány használatára F.A. szállításával összefüggésben került-e sor.

A nyilatkozatot megteheti szóban a Hivatal Okmányirodai Osztályán, vagy írásban. Az alábbi ábra szemlélteti a cselekmény leírása alapján megadott két helyszín közötti távolságot.

6.2. ábra: Az érintett cselekményben megjelölt helyszínek ábrázolása
(forrás: www.google.hu)

A további eljárási cselekményeket az ügyfél által tett nyilatkozat határozza meg. Szagdolgozatom lezárásáig az ügyfél a nyilatkozat tételre nem jelent meg.

Amennyiben a nyilatkozata alapján az kerül megállapításra, hogy jogszerűen használta az igazolványt, az a részére visszaadásra kerülhet. Jogosulatlan használat megállapítása esetén, az érintett parkolási igazolvány visszavonásra kerül, és a visszavonás napjától számított 1 évig F.A. részére új nem kerülhet kiállításra.

7. A mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványát érintő Európai Unió szabályok

7.1 Unió parkolási kártya

Az Európai Unió minden tagállamában elismert, egységes parkolási kártyát vezettek be a mozgáskorlátozottak részére. Az igazolvány biztosítja azt, hogy a mozgásában korlátozott személy igénybe vehesse más uniós országokban, a számukra fenntartott parkolóhelyek bármelyikét.

Az Európai Unió 1997. április 22. napján kelt határozata kötelezte a meglévő és leendő tagállamokat, hogy bármely tagállamban kiadott parkoló kártyát - a közlekedési kedvezmények igénybevételére, - a saját polgárok részére kiállított okmánnyal egyenértékűként kell elfogadni. A parkolási igazolványok egységesítésével a kártyák az unió területén nagyobb mozgási szabadságot biztosítanak, a gépjárművel utazó mozgásukban korlátozott személyek részére. A fenti határozat mellékletében szerepelnek az iránymutatások arra nézve, hogy milyennek kell lennie parkolási kártyának fizikai valójában. A határozat előírja a kártya méretét, színét, anyagát, az igazolványra felvezetendő adatok tartalmát, és a kiadó tagállam sajátos adatainak feltüntetését.

A parkolási igazolványokat az adott tagállam bocsátja ki, és az adott tagállam határozza meg az arra jogosultak körét. Az ajánlásnak nem az a célja, hogy megváltoztassa a kiadásukra vonatkozó eljárások módját az egyes tagállamokban, hanem, hogy a mozgásukban korlátozott uniós polgárok mozgási szabadságát erősíteni tudják, az unió teljes területén.

7.2 Állást találni és megtartani, Európai Unió irányelv

Statisztikai adatok támasztják alá, hogy az unió polgárainak 1/6-a valamilyen fogyatékossgal él. Sajnos foglalkoztatásuk aránya lényegesen alacsonyabb ennél a számnál. A fogyatékos polgárok körében a munkanélküliség kétszer gyakori jelenség, mint az egészséges embertársaik esetében.

Az Európai Unió lisszaboni stratégiája részeként került célkitűzésre a fogyatékos emberek munkavállalási arányának növelése. A cél érdekében az egyes tagállamok részére javasolták a szociális juttatások rendszerének átalakítását. A munkáltatók részére, a fogyatékos személyek foglalkoztatása után juttatható, illetve ilyen típusú munkahelyek létesítését ösztönző támogatási rendszer kidolgozását javasolták.

7.3 Ausztriai szabályozás, általános információk¹⁶

Ausztriában a mozgássérült parkoló kártya jogosultsági feltétele, egyenlő a fogyatékosági igazolványéval.

2014. január 1-jétől a parkoló igazolványok kiállításáért felelős Szövetségi Szociális Hivatal az illetékes a kiadásukat illetően. A parkolási igazolványt a rokkantsági kártya mellékleteként állítják ki. A mozgássérült parkolási igazolvány iránti kérelem szigorú kritériumai, 2014. január 1. nappal megszűntek. Az előbb említett naptól egyetlen szempontot vizsgálnak, csak a közlekedőképességet. Az új szabályozással az igénylésre jogosultak körét kibővítették.

A 2001. január 1. napja előtt kiállított parkoló igazolványok még fotó nélküli papír alapú igazolványok, ezeket legkésőbb 2015. december 31. napjáig lehet használni. 2015. december 31. nappal elveszítik érvényességüket, és már csak az uniós iránymutatásnak megfelelő kritériummal készült igazolványok fogadhatóak el.

Parkolási engedély egy hivatalos fényképes igazolvány, amely tartalmazza a személyes adatokat a tulajdonos vonatkozásában, és a kiállítás dátumát. Azok jogosultak rokkantsági és a hozzá tartozó parkolási igazolványra, akiknek a lakóhelye, illetve annak hiányában tartózkodási helye Ausztriában van. Feltétele még, hogy az igénylő valamilyen fogyatékossgal él, és a keresőképesség (munkaképesség) elvesztése legalább 50%-os mértékű. 2014. január 1. napjától már csak e szempontokat vizsgálják. A fogyatékossgai igazolvánnyal rendelkezők a támogatások teljes körére jogosultak. A munkáltatók szintén kedvezményekhez juthatnak a fogyatékossgai igazolvánnyal rendelkezők foglalkoztatásával. A támogatási forma legfontosabb célja, a fogyatékos emberek társadalomba és munkába történő bevonása.

Amennyiben nem rendelkeznek ilyen igazolással, a Szövetségi Szociális Jóléti Irodánál kell benyújtani a kérelmet, melyhez csatolni szükséges az orvosi papírokat. A jóléti iroda keresi meg a szakértőt, aki a szakvéleményt elkészíti.

A szakvélemény alapján a munkaképesség csökkenésének mértéke kevesebb, mint 50 százalék, a parkolási igazolvány kiállítására benyújtott kérelmet határozatban elutasítják. A szakvélemény 25%-os rokkantságot állapít meg, az adóhivatal adókedvezmény igénybevételehez még elfogadja. A beadvány és a parkoló kártya kiállítása is díjmentes.

¹⁶ Külföldi forrás: fordította Ábrahám Éva

7.4 Az Európai Tanács rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról

Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29. hatályba lépett rendelete, a szociális biztonsági rendszerek egységesítéséről szól.

A rendelet alapján az unió tagállamai egymás között összehangolják szociális biztonsági rendszereiket. A szociális ellátások, és azok jogosultsági feltételeinek meghatározása az adott tagország szintjén történik.

Az uniós jog azokat az elveket és előírásokat állapítja meg, amelyek biztosítják az uniós állampolgárok részére az unión belüli szabad mozgáshoz való jog érvényesülését.

A rendelet hatálya kiterjed az unió összes tagállamára, a tagállamok minden polgárára, valamint a polgárok családtagjaira és hozzátartozóira. Fentiekén kívül a tagállamokban élő jogszerű lakóhellyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokra közül azokra is kiterjed, akik több tagállamhoz kötődnek.

A rendelkezések érintik a szociális biztonság alapvető ágait, mint betegség, családi ellátás, rokkantsági ellátás, anyaság, stb. A rendelet alapján az unió valamennyi országában foglalkoztatásban (biztosított) töltött időt, az összes többi uniós országban figyelembe kell venni. A biztosított személy csak annak a tagállam jogszabályainak hatálya alatt áll, amelyekben a tevékenységét folytatja. Az uniós állampolgárok a lakóhelyüktől eltérő tagországban történő tartózkodásuk alatt jogosultak egészségügyi ellátásra. Az igénybevett ellátás költségét a saját ország társadalombiztosítási szerve viseli, a jogosultságot az európai egészségbiztosítási kártya igazolja.

Az intézmények a rendeletnek megfelelően kötelesek ésszerű időn belül válaszolni a megkeresésekre, kötelesek a megfelelő tájékoztatást megadni. A rendelet ezzel kívánja erősíteni a helyes igazgatás elvét.

8. Összegzés

A szakdolgozati témám megválasztásának szempontja, hogy a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványának kiadására vonatkozó közigazgatási eljárás rendszerét bemutassam. Munkám során számos lefolytatott eljárással találkoztam az említett eljárási tevékenységgel kapcsolatban.

A téma feldolgozásával a dolgozatomban bemutattam az egyes eljáró szervek tevékenységét, az igazolványokkal kapcsolatos ügytípusok vonatkozásában. A közigazgatás nagyon összetett és hierarchikus rendszere biztosítja a polgárok számára, a törvényekben megfogalmazott alapvető jogok érvényesülését.

A parkolási igazolványok kiállításával kapcsolatos eljárásokkal kívántam szemléltetni az önkormányzatok tevékenységének egyik fontos részterületét.

A téma ismertetése során számos írást (cikk, hozzászólás, bejegyzés) olvastam a parkolási igazolvány kiadásával kapcsolatban. Az igazolványok használatával történő visszaélések, valamint a szigorított feltételrendszer ad alapot legtöbb esetben a témával kapcsolatos negatív véleményeknek. Sajnos a csalások elkövetőit még a sokrétű orvosi vizsgálat sem riasztja el attól, hogy esetleg „kreált” orvosi vélemények alapján jussanak az unió teljes területén közlekedési kedvezmények igénybevételére jogosító parkolási igazolványhoz.

A szakigazgatási szerv nem minden esetben hívja be az orvosi dokumentumokat előterjesztő polgárokat. Amennyiben a benyújtott papírok alapján a bizottság döntésre jut, a személyes megjelenést nem indítványozzák. A szakigazgatási szervhez az ügyfelek csak az első fokú hatóság által juthatnak el (a szakigazgatási szerv adja a szakvéleményt a parkolási igazolványok esetén a közlekedőképességről, a fogyatékosági támogatásra való jogosultsághoz, az adómentességhez, stb.). A felsorolt támogatásokkal kapcsolatos eljárások különböző szervek hatáskörébe tartoznak. A parkolási igazolványok esetében a járási hivatalok járnak el, a fogyatékosági támogatással kapcsolatban a MÁK (Magyar Államkincstár) az eljáró szerv, míg adómentesség esetén az önkormányzat. Minden esetben a rehabilitációs szakigazgatási szerv által kiadott szakvélemény az irányadó, de az egyes eljáró szervek csak az általuk kezdeményezett ügyek esetén jutnak a szakvéleményhez. A szakigazgatási szerv csak az igénylő szerv részére küldi meg az elkészült szakvéleményt. Egy központi nyilvántartás által minden eshetőleges szerv számára elérhető lenne a dokumentum, kiküszöbölve az újabb és újabb hosszúra nyúlt ügyintézési időt.

Javaslatom szerint, a szakigazgatási szervnek minden esetben komplex minősítést kellene végezni. A minősítésről szóló szakvéleményt egy központi nyilvántartásba kellene feltölteni. A nyilvántartás hivatali ügyfélkapu segítségével az egyes eljáró szervek részére hozzáférhetővé válna.

A 2011. évben bevezetésre került új szabályozási rendszer a háziorvosoktól elvette a szakvélemények kiadásának lehetőségét, az általuk kiadott 7 pontos igazolások érvényüket veszítették. Ennek ellenére, a mai napig kiadásra kerül a parkolási igazolvány azon személyek számára, akiknek korábban a háziorvosok által végleges állapot került megállapításra. A végleges állapotú ügyfél a parkolási igazolványt 5 éves időtartamra kapja, mely a lejáratkor újabb és újabb 5 évre meghosszabbítható. Ez a kettőség ellentmond az esélyegyenlőség elvének, hiszen a 7 pontos szakvélemény megszűnt, de a korábbi igénylők számára mégis jogosultságot ad.

Hátrányként említeném azt a tényt, hogy a parkolási igazolványok tekintetében csak a mozgáskorlátozottságot vizsgálják, súlyos rák és szívbetegek nem jutnak hozzá, pedig napi szinten orvosi kezelésekre járnak. A kezeléseket után fizikai állapotuk jelentősen leromlik. Az autókkal sokszor több utcányira tudnak megállni az orvosi intézményektől, az intézményben töltött idő előre nem látható. A parkoló jegyek egy-egy hosszúra nyúlt kezelés alatt lejárnak, pótdíjfizetési kötelezettséget keletkeztetve a beteg számára.

Az uniós irányelveknek megfelelően kerülnek kiadásra a tagországokban a parkolási igazolványok, mégis csak a megjelenésük mondható egységesnek, a kiadásukat meghatározó jogosultság megállapítása, nem.

Dolgozatomban bemutattam az Ausztriában kiadott parkolási igazolványok igénylésének általános feltételeit. Ausztria határszomszédunk, a két tagállam szabályozási rendszerében jelentős eltérés figyelhető meg. Míg hazánkban a feltételek szigorításán van a hangsúly, addig Ausztriában éppen a kiadás lehetőségének egyszerűsítése történik. 2014. január 1. napjával egységesítették a parkolási igazolványok kiadásának rendszerét, e naptól a jogosultságot a fogyatékossági igazolvány meglétéhez kötik, mely a pénzügyi támogatásokra is jogalapot nyújt.

A rendszer pozitívumaként említeném a parkolási igazolványok közhiteles nyilvántartásba kerülését, ami a jogtalan felhasználások csökkenését idézte elő. Sokan nem vállalják az ellenőrzés során bekövetkező lebukás lehetőségét, hiszen a biztonsági okmánnal való visszaéléssel büncselekmény valósul meg.

A területet illetően az informatikai kiépítettség magas színvonala figyelhető meg, ezt a pozitív tendenciát kellene a jogosultság megállapítására irányuló eljárások esetében elérni. Kötelezően elő kellene írni a szakvéleményezésre kerülő páciens személyes megjelenését a döntő bizottság előtt. Célként kellene kitűzni, egy olyan rendszer kidolgozását, melyben egyetlen közös szempont alapján, egységes szabályozás alatt kerülne kiadásra, a mozgásában korlátozott személyek részére a parkolási igazolvány. Példaként említeném Ausztriát, ahol a parkolási igazolvány a fogyatékosági kártya mellékleteként adható ki, csak az az állampolgár kaphatja meg, akinek a részére a fogyatékosági kártya jár. A fogyatékosági kártya nem csak a parkolási igazolványhoz ad jogosultságot, hanem a fogyatékos személyek számára adható pénzügyi juttatásokhoz is.

Észrevételeim és javaslataim, a mozgásában korlátozott személyek részére adható parkolási igazolvány kiadásának hatékonyabb és igazságosabb kiadását célozzák. Javaslataim megfogalmazásánál a legfontosabb szempontom a mozgáskorlátozott személy, - mint ügyfél - érdeke elsőlegességének a hangsúlyozása.

Irodalomjegyzék:

- 1) Kovács Éva Margit: Tananyag a kormányablak ügyintéző képzés 4. egyedi ügyek és élethelyzetek c. moduljához. Okmányirodai igazgatás, Budapest 2013.
- 2) Szerző-lektor Prof. Emeritus dr. Kilényi Géza: A közigazgatási eljárási törvény kommentárja, Budapest 2009.
- 3) Schindler Gábor KIM, szakmai támogató: Tutori Segédlet, hivatalból induló okmányirodai ügyek a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványával kapcsolatos ügyintézés, Budapest 2013
- 4) Bojcsuk Lászlóné, Lektor: Dr. Csányi Balázs: Tutori segédlet, kérelemre induló okmányirodai ügyek, a személyi okmányokkal kapcsolatos igazgatási eljárások oktatásának gyakorlati módszertana, Budapest 2013.

Jogszabályok jegyzéke:

- 1) 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
- 2) 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról
- 3) 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól
- 4) 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint a szakmai irányítása alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek feladat- és hatásköréről
- 5) 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 6) 2003. évi XIX. törvény a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény, a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény, az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről szóló 1999. évi LIV. törvény módosításáról. A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosítása
- 7) 1999. évi LXXXIV. törvény a közúti közlekedési nyilvántartásról
- 8) 164/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről
- 9) 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról
- 10) 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról
- 11) 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól (KRESZ)
- 12) 1990. évi CXIII. törvény az illetékekről

- 13) 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 14) 256/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről
- 15) 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet a biztonsági okmányok védelmének rendjéről
- 16) 29/2004. (VI. 16.) BM rendelet a közúti közlekedési igazgatási hatósági eljárások díjairól
- 17) 180/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet a közigazgatási hatósági eljárásban a személyes költségmentesség megállapításáról
- 18) 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról
- 19) 148/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet a Kormányablakkal összefüggő feladatokat ellátó személyek kiválasztásának és képzésének szabályairól

Internetes források:

- 1) <http://das.hu/mozgaskorlatozottak-parkolasa-20130830>, 2013.
- 2) <http://hirlevel.egov.hu/2014/02/03/februartol-egymast-koveti-a-kormanyablakok-atadasa>, 2014.
- 3) <http://veol.hu/hirek/egyszerusodott-az-ugyintezes-1601250>, 2014.
- 4) <http://www.veszprem.hu/veszpremieknék/hirek/kozeleti-hirek/4351-atadtak-a-rosos-kuriat>, 2014.
- 5) http://vtki.uni-nke.hu/srv/www/vtki.uni-nke.hu/web/downloads/Arop/227/Altalanos/Ket%20_tansegedlet.pdf, 2009.
- 6) <http://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6zigazgat%C3%A1s>, 2014.
- 7) <http://www.acsoft.hu/irma-ugyiratkezeles>, 2014.
- 8) <http://www.nyilvantarto.hu/hu/parkolasi>, 2014.
- 9) http://mooeef.blogspot.hu/2010_03_28_archive.html#ixzz31XY3PxBc, 2010.
- 10) http://europa.eu/legislation_summaries/internal_market/living_and_working_in_the_internal_market/c10521_hu.htm, 2013.
- 11) <http://www.rehabjob.hu/hirek/konnyebben-juthatnak-tamogatashoz-a-megvaltozott-munkakepesseguek>, 2013.
- 12) http://www.bundessozialamt.gv.at/basb/Behindertenpass_&_Ausweis_gem._29b_StVO_28Parkausweis29/Allgemeine_Informationen, 2014.
- 13) <http://www.wien.gv.at/sozialinfo/content/de/10/Institutions.do?senseid=43>, 2014.
- 14) http://hvg.hu/itthon/20130710_Ombudsman_nem_egyertelmu_a_rokkantkartya, 2013.
- 15) http://www.koziranytu.hu/hirek/a_mozgaskorlatozottak_parkolasarol/569, 2011.

Mellékletek

A dolgozatban szereplő mellékletek listája:

1. számú melléklet:

A mozgáskorlátozottak külön engedélye és jelzése az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) alapján.

2. számú melléklet:

I. fokú orvosi szakvélemény, az un. 7 pontos orvosi igazolás.

3. számú melléklet:

Kérelem adatlap a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolvány igényléséhez (2 oldalas, A-B lap).

4. számú melléklet:

Nyilatkozat a közlekedőképesség minősítéséhez.

5. számú melléklet:

Intézményi parkolási igazolvány minta

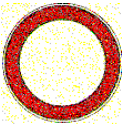
1. számú melléklet: közlekedési kedvezmények listája

A mozgáskorlátozottak külön engedélye és jelzése az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) alapján:

51/A. § A 13. § (1) bekezdés g/1. és i/1. pontjában, a 14. § (13) bekezdésében, a 17. § (1) bekezdés e) pontjában, a 39/A. § (1) bekezdés g) pontjában, a 40. § (9) bekezdésében és a 41. § (3) bekezdésében említett jogosultság azt a mozgásában korlátozott személyt, valamint a mozgásában korlátozott személyeket szállító jármű vezetőjét illeti meg, aki a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló kormányrendelet szerint a parkolási igazolványt a járműben elhelyezte.

13. § (1) Az utasítást adó jelzőtáblák: „Gyalogos övezet (zóna)”; „Gyalogos és kerékpáros övezet (zóna)”; A mozgáskorlátozott személyt szállító jármű az övezetben közlekedhet és várakozhat.

14. § (1) A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák: (13)⁸⁸ Az (1) bekezdés n)-p), t) és u) pontjában említett jelzőtáblánál mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője), a tilalom ellenére behajthat, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton van vagy csak ezen az úton közelíthető meg.

17. § (1) A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők: e) „Várakozóhely” a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a várakozó helyen kötelező elhelyezkedés módját vagy azt, hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek részére van fenntartva.

39/A. § (1) Lakó-pihenő övezetbe - a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtábláig terjedő területre - csak a következő járművek hajthatnak be: g) a mozgáskorlátozott személy által vezetett vagy az őt szállító jármű és annak vezetője.

40. § Járművel megállni (9) A járdán a mozgásában korlátozott személy (vagy az őt szállító jármű vezetője) járművével, akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg. **41. § (1)** A 40. § rendelkezéseit alkalmazni kell a várakozásra is. (3) A mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) járművével olyan helyen is várakozhat, ahol a várakozást jelzőtábla tiltja. Jegykiadó automatával ellátott várakozóhelyen, automata működtetése nélkül is várakozhat.

2. számú melléklet: a 7 pontos orvosi szakvélemény

Nyilvántartási sz.:

I. fokú orvosi szakvélemény

Név:

Szül. év, hó, nap:

Lakcím:

szám alatti kérelmező szakorvosi vizsgálatát a következők szerint végeztük el:

Diagnózis: (latin és magyar megfelelője)

Állapot leírása: (magyar nyelven)

1. Jobb felső végtag
2. Bal felső végtag
3. Jobb alsó végtag
4. Bal alsó végtag
5. Törzs, gerincoszlop
6. Vázizomzat

Alkalmazott segédeszközök:

Közlekedőképesség minősítése (vizsgálat és szubjektív megítélés alapján):

Életvitelszerűen ágyhoz kötött fekvőbeteg, és szállítása csak mentőjárművel igen nem
biztosítható:

a) járás:	képtelen(3)	súlyosan nehezített(2)	nehéz(1)	normál(0)
b) terhelhetőség:	képtelen(3)	súlyosan nehezített(2)	nehéz(1)	normál(0)
c) jármű haszn.: (tömegközleked.)	képtelen(3)	súlyosan nehezített(2)	nehéz(1)	normál(0)

Érvényes gépjárművezetői engedéllyel: rendelkezik nem rendelkezik

Állapota: végleges változhat, következő évben felülvizsgálandó

Állapota fennáll: év hó óta

Dátum:

P. H.

házi orvos/szakértő

P. H.

a munkahely azonosító bélyegzője

Alulírott hozzájárulok, hogy adataimat (gyermekem adatait) a szakvélemény kiállítására, illetve annak véleményezése céljából kezeljék.

kérelmező

Figyelem: Ezen orvosi szakvéleményben szereplő adatok helyességéért a 164/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet 20. § (5)-(7) bekezdései alapján a kiállító felel.

3. számú melléklet: kérelem adatlap a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolvány igényléséhez (A-B lap)

KÉRELEM		A
A MOZGÁSÁBAN KORLÁTOZOTT SZEMÉLY PARKOLÁSI IGAZOLVÁNYÁNAK IGÉNYLÉSÉRE		
A települési jegyző tölti ki!		
Kérelem benyújtásának helye: _____		Benyújtás dátuma: 20__ év __ hónap __ nap
A közlekedési igazgató tölti ki!		
Kiadó hatóság (szervikódja, neve): _____		Erkezés dátuma: 20__ év __ hónap __ nap
Ügyszám: _____		
Kérelmező, törvényes képviselő által kitöltendő adatok		
1. Igénylés oka:		Csere/Pótlás esetén előző igazolvány sorszáma MP - _____
☐ Kiadás		
☐ Csere		
☐ Pótlás		
☐ Érvényesség meghosszabbítása		☐ Elveszett
☐ Adatváltozás		☐ Megsemmisült
☐ Megrongálódott		☐ Ellopták
2. Kérelmező neve: _____		3. Személyi azonosítója: _____
4. A kérelmező születési neve: _____		
5. Kérelmező anyja neve: _____		
6. Kérelmező születési helye (település, országnév): _____		
7. Kérelmező születési ideje: _____ év __ hónap __ nap		8. Kérelmező neme: férfi ☐ nő ☐
9. Kérelmező lakcíme:		
Irányítószám: _____ Település megnevezése: _____		
Községi neve, jellege (út, utca, tér, stb.), házszám, épület, lépcsőház, emelet, ajtó: _____		
10. Kérelmező személyes adatait igazoló okiratok		
Személyazonosító okirat típusa _____ Azonosítója: _____		Lakcímet igazoló okirat típusa _____ Azonosítója: _____
11. Törvényes képviselő neve: _____		12. Személyi azonosítója: _____
13. A törvényes képviselő születési neve: _____		
14. Törvényes képviselő anyja neve: _____		
15. Törvényes képviselő születési helye (település, országnév): _____		
16. Törvényes képviselő születési ideje: _____ év __ hónap __ nap		17. Törv. képvis. neme: férfi ☐ nő ☐
18. Törvényes képviselő lakcíme:		
Irányítószám: _____ Település megnevezése: _____		
Községi neve, jellege (út, utca, tér, stb.), házszám, épület, lépcsőház, emelet, ajtó: _____		
19. Törvényes képviselő személyes adatait igazoló okiratok:		
Személyazonosító okirat típusa _____ Azonosítója: _____		Lakcímet igazoló okirat típusa _____ Azonosítója: _____

KÉRELEM

A MOZGÁSÁBAN KORLÁTOZOTT SZEMÉLY PARKOLÁSI IGAZOLVÁNYÁNAK IGÉNYLÉSÉRE B

Jegyző köli ki!	
20. Szakvélemény: A szakvéleményt kiállító hatóság megnevezése: _____ Azonosítója: Kelt: év hónap nap Okirat érvényességének dátuma: év hónap nap Állapota végleges ☐ Igen ☐ Nem	
21. Az igazolvány kézbesítésének helye: ☐ Lakóhelyre ☐ Egyéb, mégpedig _____ ☐ Tartózkodási helyre Irányítószám _____ Település megnevezése _____ ☐ Szálláshelyre _____ Község neve, jellege (út, utca, tér, stb.), házszám, épület, lépcsőház, emelet, ajtó	
22. Parkolási igazolványt kérelmező személyes nyilatkozata Kijelentem, hogy az igazolványt a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003 (XII.11.) Korm. számú rendeletben foglalt jogok és kötelezettségek ismeretében igényelem. Hozzájárulok ahhoz, hogy az igazolványt a személyi adat- és lakcímnyilvántartásban rólam tárolt adatokkal állítsák ki. Tudomásul veszem, hogy amennyiben a személyazonosító adataimban, illetve a kérelem mellékleteként benyújtott szakvéleményben változás következik be, azt a lakó- annak hiányában a tartózkodási hely szerinti közterületi jegyző részére 15 napon belül bejelentem. Adatszolgáltatás korlátozási, illetőleg tiltási jogommal: ☐ élni kívánok ☐ nem kívánok élni	
Arcfénykép helye (32x45 mm)	Kelt (helység, dátum): _____ Írásképtelen ☐ _____ Törvényes képviselő aláírása _____ Kérelmező saját kezű aláírása

Kitöltési útmutató

1. A kérelmet nyomtatott nagybetűkkel kell kitölteni!
2. A vastag keretben szereplő adatokat a jegyző tölti ki!
3. A kérelmet a személyazonosításra alkalmas és rendelkezésre álló okmány adataival megegyezően kell kitölteni.
Személyazonosításra alkalmas okmány lehet a személyazonosító igazolvány, vagy a személyazonosság igazolására alkalmas más hatósági igazolvány, például kártya formátumú vezetői engedély, útlevél.
4. A 3. és a 12. pontokban szereplő személyi azonosító (személyi szám) kitöltése kötelező. A személyi azonosítót a személyi azonosítóról és lakcíméről szóló hatósági igazolvány (lakcím igazolvány) vagy a régi típusú személyi azonosító igazolvány (személyi igazolvány) tartalmazza. (A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 10. § alapján „A nyilvántartó a nyilvántartási eljárásban, az érintett személy és a hatóság kapcsolattartása céljából kezeli a nyilvántartásban szereplő személyek személyi azonosítóit, amelyet az érintett személy az eljárás során köteles közölni a hatósággal. A nyilvántartó a személyi azonosítót csak belső azonosítóként használhatja.”)
5. A 9. és a 18. pontokban szereplő lakcím rovatba a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében a lakóhelyet, illetve ennek hiányában a tartózkodási helyet kell megadni. A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény hatálya alá tartozó természetes személyek esetében lakóhely és tartózkodási hely hiányában a szálláshelyet kell megadni.
6. A 11. – 19. pontokban szereplő törvényes képviselőre vonatkozó adatokat akkor kell kitölteni, ha a kérelmező korlátozottan cselekvőképes, vagy cselekvőképtelen és helyette a törvényes képviselője jár el.
7. A 20. pontban szereplő – az orvosi szakvéleményre vonatkozó – adatokat a jegyző tölti ki.
8. Törvényi szabályozás alapján a 22. pontban a kérelmezőnek lehetősége van adatszolgáltatás korlátozási, illetőleg tiltási jogával élni, kivéve ha az adatszolgáltatás törvényen, nemzetközi szerződésen, vagy nemzetközi kötelezettségvállaláson alapul. A kérelmező ezek alapján korlátozhatja, illetve megtilthatja, hogy adatait felhasználják tudományos kutatás céljából, vagy közvélemény-kutatás és piackutatás megkezdéséhez szükséges minta, valamint közvetlen üzletszerzés (direkt marketing) célját szolgáló lista összeállításához.

4. számú melléklet: nyilatkozat a közlekedőképesség minősítéséhez

VESZPRÉM MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

VESZPRÉMI JÁRÁSI HIVATALA

NYILATKOZAT

**mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa igényléséhez szükséges
közlekedőképesség minősítésének elvégzéséhez**

Alulírott.....(kérelmező/ törvényes képviselő);
.....(település),utca.....hsz..... , szám
alatti lakos az kinyilatkozom és hozzájárulok, hogy a mozgásában korlátozott személyek
parkolási igazolványának igényléséhez szükséges, - a közlekedőképesség minősítése
érdekében – az alábbiakban felsorolt orvosi dokumentációt és egyéb iratokat, az
Okmányirodai Osztály, az információs önrendelkezési jogról és az
információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (2) bekezdés a) pontja
szerinti, mint a személyemet érintő különleges adatokat (egészségi állapot) kezelje és
megküldje további ügyintézés céljából a Veszprém Megyei Kormányhivatal
Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve felé.

A kérelmező által benyújtott orvosi dokumentáció és egyéb okiratok:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

A felsorolt okiratokat átvettem

.....
ügyintéző

Kelt:,év hónap nap

.....
kérelmező/ törvényes képviselő

5. számú melléklet: Intézményi parkolási igazolvány minta

	PARKOLÁSI IGAZOLVÁNY a mozgásában korlátozott személy részére PARKING CARD PARKAUSWEIS CARTE DE STATIONNEMENT
Sorszám / Serial No: PI Érvényességi idő / Date of expiry: Határozatlan idejű / Indefinite	 Az Európai Közösségek mintája European Communities model
Kiállító hatóság / Issued by: BUDAPEST XIII. KERÜLETI HIVATAL	
A jogosult intézmény megnevezése: Béke Ligeti Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Működési engedély száma: OM: 038579	
Székhelye: 8900 ZALAEGERSZEG, BÉKE LIGETI UTCA 6. Telephelye:	
A kiállítás dátuma: 2013.09.04. Az igazolvány jogosultja a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendeletben (KRESZ) meghatározott kedvezmények igénybevételére jogosult. Használatkor az igazolványt a jármű szélvédője mögött úgy kell elhelyezni, hogy előlapja ellenőrzés céljából tisztán látható legyen.	